

MAŁOPOLSKI BANK SPÓŁDZIELCZY

*Załącznik nr 1
do Uchwały nr 53/15 Zarządu Małopolskiego
Banku Spółdzielczego z dnia 09.04.2015 r.*

**INFORMACJA ILOŚCIOWA I JAKOŚCIOWA
DOTYCZĄCA ADEKWATNOŚCI KAPITAŁOWEJ MAŁOPOLSKIEGO
BANKU SPÓŁDZIELCZEGO
wg stanu na 31.12.2014 rok**

Wieliczka, kwiecień 2015 r.

Spis treści:

I.	INFORMACJE OGÓLNE	3
II.	CELE I STRATEGIE W ZAKRESIE ZARZĄDZANIA RYZYKIEM W BANKU – Art. 435 Rozporządzenia	3
III.	ZAKRES STOSOWANIA – Art. 436 Rozporządzenia.....	8
IV.	FUNDUSZE WŁASNE – Art. 437 Rozporządzenia.....	8
V.	WYMOGI KAPITAŁOWE – Art. 438 Rozporządzenia.....	11
	1. Opis stosowanych metod do oceny adekwatności kapitału wewnętrznego w celu wsparcia bieżących i przyszłych zadań.....	11
	2. Wymogi ostrożnościowe w zakresie funduszy własnych.....	11
	3. Wymóg w zakresie funduszy na ryzyko kredytowe - kwoty stanowiące 8% ekspozycji ważonej ryzykiem dla każdej z klas ekspozycji.	12
	4. Wymogi w zakresie funduszy własnych w odniesieniu do ryzyka rynkowego	12
	5. Wymóg w zakresie funduszy własnych w odniesieniu do ryzyka operacyjnego	12
	6. Kapitał wewnętrzny.....	13
VI.	EKSPOZYCJA NA RYZYKO KREDYTOWE KONTRACHENTA – Art. 439 Rozporządzenia	14
VII.	BUFORY KAPITAŁOWE – Art. 440 Rozporządzenia.....	14
VIII.	WSKAŹNIK GLOBALNEGO ZNACZENIA SYSTEMOWEGO – Art. 441 Rozporządzenia.....	14
IX.	KOREKTY Z TYTUŁU RYZYKA KREDYTOWEGO – Art. 442 Rozporządzenia	15
	1. Definicje pozycji przeterminowanych i o utraconej jakości	15
	2. Średnia kwota ekspozycji w 2014 r. oraz stan ekspozycji przed i po uwzględnieniu technik redukcji ryzyka kredytowego	15
	3. Rozkład ekspozycji w istotnych podziałach.....	16
X.	AKTYWA WOLNE OD OBCIĄŻEŃ – Art. 443 Rozporządzenia	20
XI.	KORZYSTANIE Z ECAI – Art. 444 Rozporządzenia.....	20
XII.	EKSPOZYCJA NA RYZYKO RYNKOWE – Art. 445 Rozporządzenia	20
XIII.	EKSPOZYCJA NA RYZYKO OPERACYJNE – Art. 446 Rozporządzenia	21
XIV.	PAPIERY KAPITAŁOWE NIEUWZGLĘDNIUONE W PORTELU BANKOWYM – Art. 447 Rozporządzenia	21
XV.	EKSPOZYCJA NA RYZYKO STOPY PROCENTOWEJ PRZYPISANE POZYCJOM NIEUWZGLĘDNIONYM W PORTFELU HANDLOWYM – Art. 448 Rozporządzenia.....	22
XVI.	EKSPOZYCJA NA POZYCJE SEKURITYZACYJNE – Art. 449 Rozporządzenia	23
XVII.	POLITYKA W ZAKRESIE WYNAGRADZANIA – Art. 450 Rozporządzenia	23
XVIII.	DZWIGNIA FINANSOWA – Art. 451 Rozporządzenia.....	24

I. INFORMACJE OGÓLNE

Informacja o charakterze jakościowym i ilościowym dotyczy adekwatności kapitałowej Małopolskiego Banku Spółdzielczego z siedzibą w Wieliczce, zwanego dalej Bankiem. Informacje przedstawiają stan na dzień 31.12.2014 roku. Niniejszy dokument stanowi realizację postanowień:

- Rozporządzenia PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, w zakresie dotyczącym obowiązków i zasad ujawniania informacji przez instytucje, o których mowa w części ósmej „ujawnianie informacji przez instytucje” (dalej: *Rozporządzenie CRR*),
- Uchwały Nr 385/2008 Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 17 grudnia 2008 r. (z późn. zm.) w sprawie szczegółowych zasad i sposobu ogłaszania przez banki informacji o charakterze jakościowym i ilościowym dotyczących adekwatności kapitałowej oraz zakresu informacji podlegających ogłszaniu.
- Polityki Informacyjnej Małopolskiego Banku Spółdzielczego.

W niniejszej informacji zawarto wszystkie dane dotyczące adekwatności kapitałowej, o których mowa w ww. regulacjach, z wyjątkiem informacji nieistotnych. Bank nie jest podmiotem dominującym ani podmiotem zależnym, a informacje ogłaszane są na poziomie indywidualnym. Uzupełnieniem ujawnianych informacji zawartych w niniejszym dokumencie są dane zawarte w:

- a) Informacji dodatkowej do sprawozdania finansowego,
- b) Sprawozdaniu Zarządu z działalności Banku za 2014 rok.

Dane liczbowe podane są w zaokrągleniu do pełnych tysięcy złotych o ile nie podano inaczej.

Małopolski Bank Spółdzielczy jest bankiem uniwersalnym. Statutowym terenem działania jest obszar Rzeczypospolitej Polskiej. W praktyce działalność skupia się w województwie małopolskim na obszarze powiatu wielickiego, myślenickiego i Miasta Krakowa. Bank oferuje usługi na rzecz klientów indywidualnych, małych i średnich firm oraz jednostek samorządowych. Poza Centralą Bank prowadzi działalność poprzez sieć placówek, prowadzących działalność operacyjną. Wykaz placówek, w których Bank prowadził działalność na 31.12.2014r. wraz z ich lokalizacją przedstawiono w tabeli.

Tabela nr 1 Wykaz placówek

Lp.	Placówki MBS	Lokalizacja
	Centrala Banku	32-020 Wieliczka, ul. Kilińskiego 2
1	Oddział w Wieliczce	32-020 Wieliczka, ul. Kilińskiego 2
2	Oddział w Myślenicach	32-400 Myślenice ul. Rynek 16
3	Oddział w Krakowie	30-611 Kraków, ul. Wystouchów 4
4	Oddział w Kłaju	32-015 Kłaj 654
5	Oddział w Niepołomicach	32-005 Niepołomice ul. Kościuszki 20
6	Oddział w Krakowie	30-556 Kraków, ul. Wodna 2
7	Filia w Wieliczce	32-020 Wieliczka, Plac Kościuszki 1
8	Filia w Wieliczce	32-020 Wieliczka, Dembowskiego 2
9	Filia w Wieliczce	32-020 Wieliczka, ul. W. Pola 4b
10	Filia w Niepołomicach	32-005 Niepołomice, ul. Szeroka 1
11	Filia w Gdowie	32-420 Gdów, Rynek 40
12	Filia w Myślenicach	32-400 Myślenice, Rynek 8/9
13	Filia w Zabierzowie Bocheńskim	32-007 Zabierzów Bocheński 53
14	Filia w Węgrzcach Wielkich	32-002 Węgrzce Wielkie 266
15	POK w Wieliczce (Urząd Skarbowy)	32-20 Wieliczka, ul. Zamkowa 2
16	POK w Myślenicach (Urząd Skarbowy)	32-400 Myślenice, ul. H. Cegielskiego 2

II. CELE I STRATEGIE W ZAKRESIE ZARZĄDZANIA RYZYKIEM W BANKU – Art. 435 Rozporządzenia

1. Informacje ogólne o systemie zarządzania ryzykiem

Zarządzanie ryzykiem w Banku prowadzone jest na podstawie pisemnych strategii i procedur. Głównym dokumentem regulującym funkcjonowanie sformalizowanego systemu zarządzania ryzykiem w Banku jest Strategia zarządzania ryzykiem przyjęta przez Zarząd oraz zatwierdzona przez Radę Nadzorczą Banku. Strategia ta jest zgodna i służy realizacji długoterminowej „Strategii działania Banku na lata 2014 - 2016”. Strategia zarządzania ryzykiem podlega corocznemu przeglądowi zarządczemu i weryfikacji.

Celem głównym w zarządzaniu ryzykiem jest rozwijanie bezpiecznej działalności Banku poprzez identyfikację

wszystkich istotnych czynników ryzyka oraz utrzymanie ryzyka na akceptowalnym przez Bank poziomie w relacji do dochodu i charakteru działalności, a w szczególności adekwatnym do posiadanych kapitałów własnych (tolerancja na ryzyko). Cele strategiczne w zarządzaniu ryzykiem obejmują:

- a) Ochronę funduszy własnych oraz innego rodzaju pasywów, takich jak depozyty powierzone przez klientów i udziałowców.
- b) Zapobieganie stratom oraz wykorzystywanie możliwości osiągnięcia zysku w środowisku podlegającym kontroli, tzn. w ramach określonych reguł, procesów, parametrów, będących przedmiotem okresowych przeglądów i zmian przeprowadzanych przez Zarząd Banku.
- c) Rozwijanie działalności operacyjnej zgodnie z założeniami przyjętymi przez Zarząd i Radę Nadzorczą w Strategii działania Małopolskiego Banku Spółdzielczego.

Zarządzanie ryzykiem w Banku jest procesem zintegrowanym i odbywa się w oparciu o wymogi nadzorcze oraz o wewnętrzne regulacje. Obowiązujące regulacje wewnętrzne w tym zakresie podlegają okresowej weryfikacji, stosownie do zmian uwarunkowań zewnętrznych i wewnętrznych. W Banku przyjęto 4 stopniowy schemat organizacji regulacji wewnętrznych. Ogólne ramy zarządzania ryzykiem zostały określone w następujących dokumentach przyjętych przez Zarząd i zatwierdzonych przez Radę Nadzorczą. Są to:

- a) Strategia działania Banku.
- b) Strategia zarządzania ryzykiem określająca generalne zasady zarządzania ryzykiem.
- c) Polityka kapitałowa określająca generalne zasady planowania, zarządzania kapitałowego oraz awaryjne plany kapitałowe.
- d) Polityki zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka, które w istotnym stopniu wpływają na działalność Banku z uwagi na rodzaj i skalę prowadzonej działalności.

Uszczegółowieniem procedur, o których mowa w pkt. a-d) powyżej są przyjęte przez Zarząd zasady zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka, delegujące obowiązki na poziom poszczególnych komórek organizacyjnych. Na ich podstawie opracowano szczegółowe procedury operacyjne zawierające opis poszczególnych czynności (w tym kontrolnych) przeprowadzanych przez Wydziały i Stanowiska.

W ramach Strategii działania oraz zarządzania ryzykiem Bank określił apetyt na ryzyko (dopuszczalny poziom ryzyka) poprzez wyznaczanie limitów wewnętrznych dla poszczególnych rodzajów ryzyka. (strategiczne limity tolerancji na ryzyko). System limitów jest rozszerzany w politykach zarządzania poszczególnymi obszarami ryzyka istotnymi dla działalności Banku. Polityki w poszczególnych obszarach ryzyka podlegają zatwierdzeniu przez Radę Nadzorczą.

W celu kontroli wyznaczonego apetytu na ryzyko Bank monitoruje stopień realizacji limitów ryzyka w ramach wewnętrznego systemu sprawozdawczości zarządczej. Informacje dotyczące ryzyka i adekwatności kapitałowej sporządzane są dla Zarządu przez merytoryczne komórki Centrali Banku zgodnie z opracowaną i zatwierdzoną przez Zarząd Banku Instrukcją opracowywania i przekazywania informacji zarządczej. System informacji zarządczej objęty jest kontrolą w ramach audytów wewnętrznych. Rada Nadzorcza otrzymuje syntetyczne informacje dotyczące działalności i ryzyka w prowadzonej działalności.

2. Informacja dotycząca organów Banku

Organem zarządzającym Bankiem jest Zarząd Banku. Zarząd powołuje Rada Nadzorcza. Bank nie posiadał sformalizowanej polityki w zakresie zróżnicowania w odniesieniu do wyborów organu zarządzającego. Nadrzędnym celem przy wyborze organu jest zapewnienie odpowiednich kwalifikacji poszczególnych członków oraz organu jako całości. Wyraża się to m. in. poprzez zapewnienie stosownego wykształcenia oraz doświadczenia zawodowego członków, reputacji aby zapewnić szerokie spektrum poglądów i doświadczeń.

W Banku w 2014 r. Zarząd działał w 4 osobowym składzie. Rada Nadzorcza dokonuje na etapie powołania i w trakcie pełnienia funkcji oceny odpowiedniości kandydata.

- a) Prezes Zarządu posiada stosowną zgodę KNF na pełnienie funkcji. Pełni funkcje Prezesa od 18.05.1983 roku. Wykształcenie wyższe.
- b) Wiceprezes ds. handlowych – funkcje w Zarządzie Banku pełni od 01.07.2000 roku. Wykształcenie wyższe.
- c) Wiceprezes ds. ekonomiczno finansowych – funkcje w Zarządzie pełni do 12.06.2013 roku, od 2001 roku pracuje w Banku. Przed objęciem stanowiska w Zarządzie pełnił w Banku funkcje Dyrektora Wydziału Ryzyka i Analiz. Wykształcenie wyższe.
- d) Członek Zarządu – funkcje w Zarządzie pełni od 01.01.2014 r., od 2008 r. pracuje w Banku, wcześniej w banku zrzeszającym MBR. Przed objęciem stanowiska w Zarządzie pełnił w Banku funkcje Dyrektora Wydziału Audytu Wewnętrznego. Wykształcenie wyższe.

Na dzień 31.12.2014 r. Prezes Zarządu Banku pełnił funkcje członka Rady Nadzorczej w Domu Maklerskim Banku BPS S.A. Pozostali Członkowie Zarządu nie pełnili funkcji w Zarządach i Radach Nadzorczych innych podmiotów. Członkowie Rady Nadzorczej nie pełnili funkcji w Zarządach i Radach Nadzorczych innych podmiotów. Rada Nadzorcza na dzień 31.12.2014 r. liczyła 12 członków. Spośród członków większość pełni swoją funkcję więcej niż bieżącą kadencję.

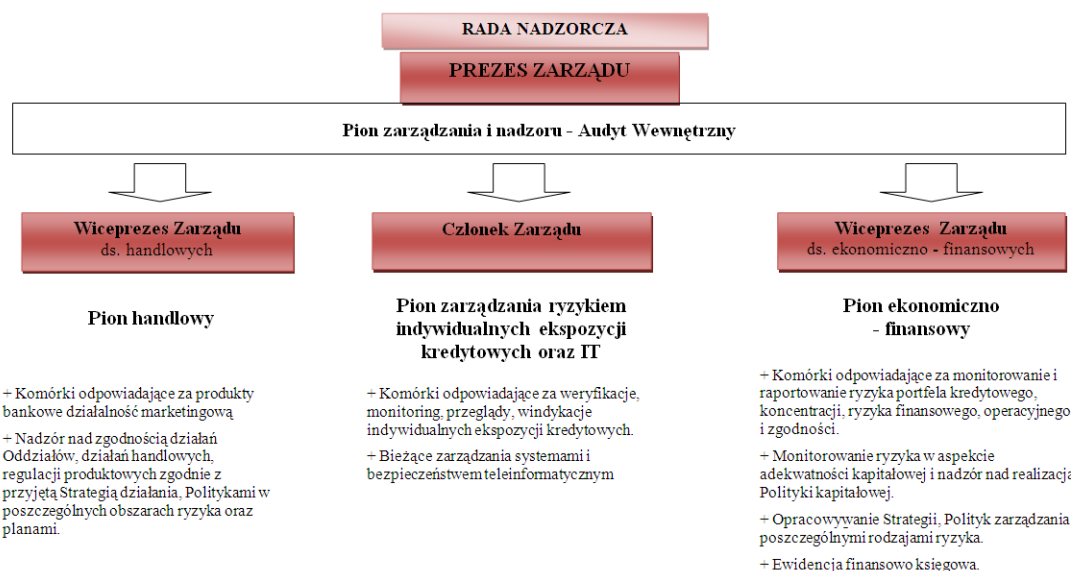
3. Organizacja zarządzania ryzykiem

Podział funkcji w zakresie zarządzania ryzykiem uwzględnia rozdzielenie funkcji podejmowania ryzyka (operacyjna działalność) od funkcji niezależnej oceny i kontroli ryzyka. Rozdzielenie funkcji zarządzania ryzykiem od działalności operacyjnej następuje poprzez ustalenie następujących poziomów zarządzania ryzykiem:

- Nadzorczy – Rada Nadzorcza.
- Decyzyjny – Zarząd Banku.
- Wykonawczy – komórki i jednostki operacyjne realizujące zadania handlowe i funkcje administracyjne względem jednostek operacyjnych.

W Banku nie funkcjonują Komitety w zakresie zarządzania ryzykiem.

Schemat ogólny struktury organizacji procesu zarządzania ryzykiem w Małopolskim Banku Spółdzielczym

Rada Nadzorcza Banku sprawuje nadzór nad systemem zarządzania ryzykiem oraz kontrolą procesu zarządzania ryzykami jak również zatwierdza główne cele i wytyczne. Nadzoruje również realizację założeń w odniesieniu do zasad zarządzania ryzykiem w Banku.

Zarząd Banku odpowiada za skuteczność systemu zarządzania ryzykiem oraz nadzór nad efektywnością procesu zarządzania ryzykiem, wprowadzając w uzasadnionych przypadkach niezbędne korekty. W szczególności do zadań Zarządu należy:

- Przygotowanie i wdrożenie zgodnych z zatwierdzoną przez Radę Nadzorczą Strategią działania – Strategii zarządzania ryzykiem oraz Polityk zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka, wraz ze szczegółowymi instrukcjami zarządzania ryzykiem w Banku.
- Stworzenie struktury zarządzania Bankiem zapewniającej określenie odpowiedzialności poszczególnych komórek organizacyjnych i osób w procesie zarządzania ryzykiem i oddzielenie działalności operacyjnej od funkcji pomiaru, monitorowania i kontrolowania ryzyka – dostosowanej do wielkości i profilu ponoszonego ryzyka.
- Przekazywanie Radzie Nadzorczej okresowych informacji, przedstawiających w sposób rzetelny, syntetyczny i przejrzysty rodzaje i wielkość ryzyka w działalności Banku.
- Podejmowanie niezbędnych czynności mających na celu zapewnienie zgodności działania z obowiązującymi przepisami prawa.
- Podejmowanie działań, które mają na celu zapewnienie, że Bank prowadzi politykę służącą zarządzaniu wszystkimi istotnymi rodzajami ryzyka i posiada procedury w tym zakresie

Na poziomie Zarządu i struktury organizacyjnej, Bank realizuje rozdzielanie funkcji operacyjnych od funkcji niezależnej oceny ryzyka poprzez wyodrębnienie 4 pionów:

- a) Pion zarządzania Bankiem (podległy Prezesowi Zarządu):
 - Realizujący polityki bezpieczeństwa fizycznego.
 - Audyt wewnętrzny
- b) Pion handlowy (podległy Wiceprezesowi ds. handlowych):
 - Realizujący cele w zakresie sprzedaży produktów zgodnie ze strategią i planem finansowym.
 - Uwzględniający w zakresie działań produktowych założenia dotyczące podejmowania ryzyka na akceptowalnym poziomie zapewniającym rentowność prowadzonej działalności.
- c) Pion ekonomiczno-finansowy (podległy Wiceprezesowi ds. ekonomiczno-finansowych):
 - Projektowanie polityki kapitałowej z uwzględnieniem odpowiednich buforów kapitałowych.
 - Projektowanie Strategii i Polityk zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka.
 - Monitorowanie i pomiar ogólnego poziomu ryzyka i poszczególnych jego obszarów – informacja zarządcza w zakresie ryzyka.
(Dyrektor ds. finansowych).
 - Zarządzanie nadwyżką środków, utrzymanie płynności, pozycji walutowych, ewidencja księgowa.
- d) Pion analiz ryzyka kredytowego oraz IT (podległy Członkowi Zarządu):
 - Proces zarządzania ryzykiem kredytowym w zakresie weryfikacji transakcji kredytowych przed ich zawarciem.
 - Funkcje monitoringu ekspozycji kredytowych.
 - Funkcje windykacji i egzekucji.
 - Obsługa systemów informatycznych oraz zarządzanie IT.

Zadania komórek organizacyjnych Centrali i Oddziałów określa Regulamin Organizacyjny oraz szczegółowe polityki i instrukcje dotyczące poszczególnych obszarów ryzyka. Ze względu na szeroki aspekt i przenikanie poszczególnych rodzajów ryzyka, każdy rodzaj ryzyka posiada komórkę wiodącą, która jest odpowiedzialna za koordynację procesu zarządzania danym rodzajem ryzyka. Komórki te odpowiadają za identyfikację, pomiar, monitoring, raportowanie i koordynację działań zaradczych w zakresie poszczególnych rodzajów ryzyka. Do zadań komórek należy także opracowywanie procedur dotyczących realizacji poszczególnych etapów procesu zarządzania ryzykiem i nadzór nad ich realizacją.

Komórki Centrali, którym przypisano w szczególności zadania w zakresie koordynacji procesu zarządzania ryzykiem to:

- Wydział Ryzyka i Analiz.
- Stanowisko ds. Zarządzania Zgodnością i Ryzykiem Braku Zgodności.
- Wydział Analiz Kredytowych, Monitoring i Windykacji

W Banku funkcjonuje tzw. jednostka zgodności compliance, której celem działania jest właściwe zarządzanie ryzykiem braku zgodności. Funkcję tą przypisano do Wydziału Zarządzania ryzykiem operacyjnym oraz ryzykiem braku zgodności. Obok zadań związanych z ryzykiem braku zgodności Wydział ten realizuje również zadania w zakresie ryzyka operacyjnego oraz przeciwdziałania praniu pieniędzy.

Wydział Audytu Wewnętrznego przeprowadza kontrolę i audyt procesu zarządzania ryzykiem, jego zgodność z regulacjami prawnymi i przepisami wewnętrznymi. Badaniu podlega także jakość i efektywność przeprowadzanych w ramach poszczególnych komórek organizacyjnych kontroli funkcjonalnych. Wydział Audytu uczestniczy także w procesie niezależnego przeglądu procesu zarządzania ryzykiem i oceny adekwatności kapitału wewnętrznego oraz zapewnia organom Banku obiektywne i niezależne opinie na temat działalności Banku.

4. Główne rodzaje ryzyka

W procesie zarządzania ryzykiem Bank dokonuje identyfikacji ryzyka i jego rodzajów jakie potencjalnie mogą wystąpić w Banku w prowadzonej działalności. W ramach zarządzania ryzykiem Bank dokonuje okresowych przeglądów istotności ryzyk. Przeglądy dokonywane są zgodnie z procedurą wewnętrzną.

W 2014 r. w procesie identyfikacji ryzyk wyodrębniono (zidentyfikowano) następujące rodzaje ryzyka jakie potencjalnie mogą wystąpić w Banku w prowadzonej działalności:

- 1) **Ryzyko kredytowe** - jest to ryzyko niewywiązania się kontrahenta Banku z obowiązku zwrotu udzielonych kontrahentowi przez Bank należności; ryzyko to wpływa w sposób najbardziej istotny na

działalność Banku, ponieważ niespłacenie udzielonych należności wiąże się z poniesieniem przez Bank ewentualnych dużych strat;

- 2) **Ryzyko koncentracji zaangażowań** – jest to ryzyko niewykonania zobowiązania / zobowiązań przez pojedyncze (także powiązane kapitałowo lub organizacyjnie) podmioty oraz przez grupy podmiotów, w przypadku których prawdopodobieństwo niewykonania zobowiązania jest zależne od wspólnych czynników; ryzyko to obejmuje również ryzyko koncentracji:
 - pojedynczych klientów lub grup klientów powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie,
 - tego samego sektora gospodarczego (ryzyko branży),
 - tego samego rejonu geograficznego,
 - tego samego instrumentu finansowego,
 - tego samego rodzaju zabezpieczenia kredytowego;
- 3) **Ryzyko walutowe** - jest to ryzyko niekorzystnych zmian kursów walut obcych w stosunku do PLN, prowadzących do powstania znacznych strat w przypadku otwartych pozycji w walutach obcych; zmienność kursów walut związana jest z czynnikami całkowicie niezależnymi od Banku;
- 4) **Ryzyko operacyjne** – możliwość wystąpienia straty wynikającej z niedostosowania lub zawodności procesów wewnętrznych, ludzi, systemów lub ze zdarzeń zewnętrznych, obejmuje również ryzyko prawne;
- 5) **Ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej** – jest to ryzyko wynikające z narażenia aktualnego i przyszłego wyniku finansowego Banku (głównie wyniku odsetkowego) oraz posiadanych kapitałów (funduszy) na niekorzystny wpływ zmian niezależnych od Banku rynkowych stóp procentowych; ryzyko to zawiera:
 - ryzyko przeszacowania,
 - ryzyko bazowe,
 - ryzyko opcji klienta,
 - ryzyko krzywej dochodowości;
- 6) **Ryzyko płynności** – jest to ryzyko utraty zdolności do terminowego wywiązywania się z bieżących i przyszłych zobowiązań bilansowych i pozabilansowych w terminie ich wymagalności bez ponoszenia nieakceptowalnych strat; ryzyko płynności jest jednym z najważniejszych ryzyk w działalności Banku;
- 7) **Ryzyko biznesowe** – w ramach, którego wyróżnia się:
 - **Ryzyko zmian makroekonomicznych (cyklu gospodarczego)** – jest to ryzyko zmiany warunków ekonomiczno-społecznych mających niekorzystny wpływ na podmiot. Bank obejmuje również pod tą kategorią ryzyko regulacyjne oraz konkurencji.
 - **Ryzyko strategiczne** – jest to obecne lub przewidywane ryzyko niekorzystnego oddziaływania na źródła przychodów Banku oraz w konsekwencji na wielkość posiadanych kapitałów (funduszy), wynikające ze zmian w otoczeniu biznesowym oraz z niekorzystnych decyzji biznesowych, wadliwej ich realizacji lub braku reakcji na zmiany w tym otoczeniu;
 - **Ryzyko wyniku finansowego** – jest to ryzyko wynikające z niewłaściwej dywersyfikacji źródeł osiąganego wyniku finansowego (zysku) lub niezdolności Banku do utrzymania wystarczającego i stabilnego poziomu rentowności na poziomie zapewniającym realne utrzymanie wartości kapitałów; jeżeli Bank nie jest w stanie generować zysku na odpowiednim poziomie, skutkować to może ograniczeniem w skali jego działalności, koniecznością poniesienia kosztów, ze względu na spadek możliwości efektywnego wzrostu funduszy własnych zabezpieczających podejmowane ryzyka;
- 8) **Ryzyko kapitałowe** – jest to ryzyko niewłaściwej struktury posiadanych funduszy własnych w relacji do skali i rodzaju działalności Banku lub ryzyko ewentualnych problemów Banku w pozyskaniu dodatkowego kapitału (funduszy), w szczególności, gdy proces ten musi być przeprowadzony szybko lub w okresie niesprzyjających warunków rynkowych

W ramach ryzyka kapitałowego wyróżnia się jako jego element ryzyko dźwigni finansowej:

Ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej – jest to ryzyko wynikające z podatności Banku na zagrożenia z powodu dźwigni finansowej lub warunkowej dźwigni finansowej, które może wymagać podjęcia niezamierzonych działań korygujących plan biznesowy, w tym awaryjnej sprzedaży aktywów mogącej przynieść straty lub spowodować konieczność korekty wyceny jej pozostałych aktywów. Bank przyjmuje założenie, iż ryzyko nadmiernej dźwigni stanowi element ryzyka kapitałowego i jest zarządzane w ramach tego obszaru zarządzania ryzykiem z uwagi na bezpośrednie powiązanie poziomu ryzyka (skali działalności Banku wyrażone aktywami i zobowiązaniami pozabilansowymi) z poziomem i strukturą posiadanych kapitałów Tier I.

- 9) **Ryzyko modeli** – oznacza potencjalną stratę, jaką może ponieść Bank, w wyniku decyzji, które mogły zasadniczo opierać się na danych uzyskanych przy zastosowaniu modeli wewnętrznych, z powodu błędów w opracowaniu, wdrażaniu lub stosowaniu takich modeli;
- 10) **Ryzyko rezydualne** – jest to ryzyko związane ze stosowaniem przez Bank technik redukcji ryzyka kredytowego (form zabezpieczeń), które mogą być mniej efektywne niż oczekiwano w momencie ich przyjmowania;
- 11) **Ryzyko transferowe** – jest to ryzyko niemożności wypełnienia przez dłużników Banku zobowiązań wobec Banku z powodu działań rządowych (w szczególności rządów krajów trzecich) w praktyce dotyczy to ograniczeń w możliwości dokonywania pieniężnych transferów zagranicznych;
- 12) **Ryzyko utraty reputacji** – jest to obecne lub przewidywane ryzyko dla przychodów i kapitału, wynikające z negatywnego odbioru wizerunku Banku przez klientów, kontrahentów, akcjonariuszy / udziałowców lub regulatorów;
- 13) **Ryzyko braku zgodności** – ryzyko związane z brakiem zgodności aktów normatywnych Banku z przepisami prawa, przestrzeganie przepisów prawa oraz regulacji wewnętrznych, a także przestrzeganie przyjętych przez Bank standardów postępowania.
- 14) **Ryzyko związane z bancassurance** – jest to ryzyko związane z oferowaniem ubezpieczeń przez Bank na podstawie umów zawartych pomiędzy bankiem a zakładem ubezpieczeń powiązane bezpośrednio z produktem bankowym oraz niepowiązane bezpośrednio z produktem bankowym, a także ubezpieczeniowych produktów o charakterze inwestycyjnym lub oszczędnościowym.

Powyższa lista ryzyk zawarta nie ma charakteru zamkniętego, podlega weryfikacji w ramach przeglądu i identyfikacji ryzyk występujących w działalności Banku oraz oceny kapitału wewnętrznego.

Informacje o celach i strategiach w zakresie zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka w Banku przedstawiono w załączniku nr 1 do niniejszej informacji.

Kluczowe wskaźniki i dane liczbowe dotyczące zarządzania ryzykiem przedstawiono w załączniku nr 2 do niniejszej informacji.

III. ZAKRES STOSOWANIA – Art. 436 Rozporządzenia

Informacja o charakterze jakościowym i ilościowym dotyczy adekwatności kapitałowej Małopolskiego Banku Spółdzielczego. Bank nie jest podmiotem dominującym ani podmiotem zależnym, Bank nie dokonuje konsolidacji do celów rachunkowości i regulacji ostrożnościowych.

IV. FUNDUSZE WŁASNE – Art. 437 Rozporządzenia

Fundusze własne Banku na dzień 31.12.2014 r. składały się z kapitału podstawowego Tier I oraz uzupełniającego Tier 2 i wyniosły **46 709 tys. zł**. Poniżej przedstawiono uzgodnienie pozycji kapitału Tier I i Tier II obliczonych zgodnie z Rozporządzeniem CRR.

Tabela nr 2 Struktura funduszy własnych na dzień 31.12.2014 [w tys. zł]

Nr id	Pozycja	Kwota
1	FUNDUSZE WŁASNE	46 709
1.1	KAPITAŁ TIER I	41 306
1.1.1	KAPITAŁ PODSTAWOWY TIER I	41 306
1.1.1.2	Zyski zatrzymane	0
1.1.1.2.2.1	Zysk lub strata możliwe do przypisania właścicielom jednostki dominującej	4 403
1.1.1.2.2.2	(-) Część nieuznanego zysku z bieżącego okresu lub nieuznanego zysku rocznego	- 4 403
1.1.1.3	Skumulowane inne całkowite dochody	370
1.1.1.4	Kapitał rezerwowy	38 006

1.1.1.5	Fundusze ogólne ryzyka bankowego	2 500
1.1.1.6	Korekty w okresie przejściowym z tytułu instrumentów w kapitale podstawowym Tier I podlegających zasadzie praw nabytych	1 138
1.1.1.11	(-) Inne wartości niematerialne i prawne	- 318
1.1.1.11.1	(-) Inne wartości niematerialne i prawne	318
1.1.1.26	Inne korekty w okresie przejściowym w kapitale podstawowym Tier I	- 390
1.1.2	KAPITAŁ DODATKOWY TIER I	0
1.2	KAPITAŁ TIER II	5 403
1.2.1	Instrumenty kapitałowe i pożyczki podporządkowane kwalifikujące się jako kapitał Tier II	3 038
1.2.1.1	Opłacone instrumenty kapitałowe i pożyczki podporządkowane	3 038
1.2.6	Korekty z tytułu ogólnego ryzyka kredytowego według metody standardowej	2 365

Opis składników kapitału Tier I:

- a) Zyski zatrzymane – pozycja równa jest wypracowanemu zyskowi netto, który jest korygowany z rachunku funduszy dla celów obliczania norm ostrożnościowych jeżeli nie zaistniały przesłanki zaliczenia jej do funduszy własnych określone w Rozporządzeniu CRR.
- b) Skumulowane inne całkowite dochody – pozycja składa się z funduszu z aktualizacji wyceny majątku trwałego oraz niezrealizowanego zysku i straty z aktywów dostępnych do sprzedaży.
- c) Kapitał rezerwowy – (fundusz zasobowy) tworzony jest głównie z corocznych odpisów z zysku netto z przeznaczeniem na pokrycie strat bilansowych, jakie mogą wyniknąć w związku z działalnością Banku. Fundusz ten zasila również wpisowe jakie wpłacane jest zgodnie ze statutem przy deklarowaniu i wpłacaniu nowych i kolejnych udziałów.
- d) Fundusze ogólne ryzyka bankowego – tworzony zgodnie z art. 127 ust. 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Prawo bankowe (Dz. U. nr 140, poz. 939 z późniejszymi zmianami) na niezidentyfikowane ryzyko działalności bankowej. Fundusz tworzony jest na podstawie decyzji Walnego Zgromadzenia/Zebrań Przedstawicieli. W 2014 roku fundusz ogólnego ryzyka zasiła kwota 200 tys. zł.
- e) Korekty w okresie przejściowym z tytułu instrumentów w kapitale podstawowym Tier I podlegających zasadzie praw nabytych – składają się z części opłaconego funduszu udziałowego. Na mocy przepisów przejściowych Rozporządzenia CRR (art. 484 oraz 486) obejmuje udziały wpłacone do dnia 31.12.2011 r., których kwota dodatkowo podlegała w 2014 r. amortyzacji w wysokości 20%, a w latach kolejnych podlegać będzie amortyzacji po 10% rocznie
- f) Inne wartości niematerialne i prawne – pozycja obejmuje wartości niematerialne i prawne posiadane przez Bank. Ujmowane w kwocie netto, pomniejszając fundusze.
- g) Inne korekty w okresie przejściowym w kapitale podstawowym Tier I - pozycja ta obejmuje w 100% niezrealizowane zyski (Fundusz z aktualizacji wyceny rzeczowych aktywów trwałych oraz opis aktualizujący wartość aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży - wartość ujemna) oraz w 20% niezrealizowaną stratę (opis aktualizujący wartość aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży - wartość dodatnia).

Opis składników kapitału Tier II:

- a) Instrumenty kapitałowe i pożyczki podporządkowane kwalifikujące się jako kapitał Tier II – pozycja obejmuje niezamortyzowaną część pożyczki podporządkowanej z Banku Zrzeszającego w łącznej kwocie 6.000 tys. zł. na podstawie umowy zawartej w dniu 14.07.2011 r. na okres 6 lat. Spłata pożyczki nastąpi jednorazowo w dniu 14.07.2017 r. Otrzymana pożyczka nie jest zabezpieczona, a jej oprocentowanie stanowi iloczyn wskaźnika 0,95 oraz stopy redyskonta weksli w NBP. Na dzień 31.12.2014 r. oprocentowanie pożyczki wynosiło 2,1375%. Bank posiada stosowną zgodę KNF na zaliczenie jej do funduszy własnych Banku.
- b) Korekty z tytułu ogólnego ryzyka kredytowego według metody standardowej – pozycja ta obejmuje wartość rezerwy na ryzyko ogólne zgodnie z art. 62 pkt c Rozporządzenia.

Bank nie korzysta z kapitału krótkoterminowego.

Obliczając wysokość funduszy własnych dla celów rachunku adekwatności kapitałowej oraz współczynników kapitałowych Bank stosował przepisy Rozporządzenia CRR. Uzgodnienie pozycji funduszy własnych Tier I i Teir II do bilansu w zbadanym sprawozdaniu finansowym (przedstawionym zgodnie z ustawą o Rachunkowości) przedstawiono w Tabeli.

Tabela nr 3 Uzgodnienie pozycji funduszy własnych wykazanych w zbadanym sprawozdaniu finansowym na 31.12.2014 [w tys. zł]

Pozycja w bilansie	Wartość w sprawozdaniu finansowym	Pozycja w Tabeli nr 2	Komentarz
Kapitał (fundusz) podstawowy	1 592	1.1.1.6	W Tabeli nr 2 ujęta jest tylko część tego funduszu zgodnie z art. 484 i art. 486 Rozporządzenia
Kapitał (fundusz) zapasowy	38 006	1.1.1.4	
Kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny	370	1.1.1.3	
Pozostałe kapitały (fundusze) rezerwowe:	8 500		
- fundusz ogólnego ryzyka bankowego	2 500	1.1.1.5	
- pozostałe	6 000	1.1.1.4	W Tabeli nr 2 ujęta jest niezamortyzowana część pożyczki podporządkowanej
Zysk (strata) netto	4 403	1.1.1.2.2.1	
Razem kapitały (fundusze) własne wykazane w zbadanym sprawozdaniu finansowym + zysk	52 871		
Wynik netto, który nie może być zaliczony w dacie raportu do funduszy własnych na potrzeby wyliczania norm ostrożnościowych	-4 403	1.1.1.2.2.2	Wartość zysku netto zasili fundusze własne Banku po uchwaleniu przez Zebranie Przedstawicieli
Kwota wartości niematerialnych i prawnych	- 318	1.1.1.11.1	
Inne korekty w okresie przejściowym w kapitale podstawowym Tier I	- 390	1.1.1.26	W Tabeli nr 2 fundusz ten odejmowany jest zgodnie z art. 468 ust. 2 Rozporządzenia, dodatkowo różnica (- 20) wynika z pomniejszenia funduszy o 80% niezrealizowanej straty
Instrumenty kapitałowe i pożyczki podporządkowane kwalifikujące się jako kapitał Tier II	-2 962		Nie ujęta w Tabeli nr 2 kwota pożyczki podporządkowanej zamortyzowanej w 2014 roku
Fundusz udziałowy	- 454		Nie ujęta w Tabeli nr 2 kwota funduszu udziałowego zamortyzowana w 2014 roku oraz kwota udziałów wpłaconych po dniu 31.12.2011r.
Rezerwa na ryzyko ogólne	2 365		Wartość rezerwy na ryzyko ogólne utworzonej w ciężar kosztów i zgodnie z art. 62 pkt c Rozporządzenia CRR ujmowana w funduszach własnych dla celów wyliczania norm ostrożnościowych
Razem kapitały (fundusze) własne	46 709	1	

Informacje na temat funduszy własnych w okresie przejściowym zgodnie z Rozporządzeniem wykonawczym komisji UE nr 1423/2013 z dnia 20.12.2013r. ustanawiającym wykonawcze standardy techniczne w zakresie wymogów dotyczących ujawniania informacji na temat funduszy własnych przedstawiono w Załączniku 3 do niniejszej Informacji.

V. WYMOGI KAPITAŁOWE – Art. 438 Rozporządzenia

1. Opis stosowanych metod do oceny adekwatności kapitału wewnętrznego w celu wsparcia bieżących i przyszłych zadań

Zarządzanie adekwatnością kapitałową ma na celu utrzymywanie posiadanych przez Bank kapitałów własnych na poziomie nie niższym niż wymagany przez przepisy Rozporządzenia CRR oraz wewnętrzny proces oceny adekwatności kapitału wewnętrznego. Bank dąży do utrzymania wyższych wymogów niż minimalne celem zachowania odpowiednich buforów kapitałowych oraz uwzględniających stanowisko KNF w zakresie preferowanych poziomów współczynników kapitałowych.

Proces oceny adekwatności kapitału wewnętrznego – proces ICAAP (ang. Internal Capital Adequacy Assessment Process), został zatwierdzony i sformalizowany przez regulacje wewnętrzne. Celem procesu oceny adekwatności kapitału wewnętrznego jest zapewnienie utrzymywania kapitału w wysokości dostosowanej do profilu ryzyka Banku. Założenia ICAAP jest procesem łączącym elementy zarządzania ryzykiem oraz zarządzania kapitałem. Procedury w procesie ICAAP są poddawane regularnym przeglądom wewnętrznym, których zadaniem jest zapewnienie utrzymania kompleksowości procedur oraz ich proporcjonalności w stosunku do charakteru, skali i złożoności działalności Banku. Zgodnie z przyjętą metodologią szacowanie kapitału wewnętrznego przebiega w trzech etapach:

- Etap I – za punkt wyjścia przyjmowany jest kapitał regulacyjny (wymóg kapitałowy na pokrycie ryzyk wymagany zgodnie z Rozporządzeniem CRR tzw. Filar I),
- Etap II – ocenia się, czy minimalny wymóg kapitałowy jest adekwatny do aktualnego narażenia Banku na ryzyko dla uznanych za istotne ryzyk Filaru I NUK,
- Etap III – szacuje się kapitał wewnętrzny na pokrycie istotnych ryzyk Filaru II NUK.

Bank w ramach szacowania kapitału wewnętrznego nie stosuje obniżek wymogów na poszczególne rodzaje ryzyka w ramach wymogu regulacyjnego.

Kapitał wewnętrzny dla powyższych ryzyk wyliczany jest na podstawie wewnętrznych metod zaakceptowanych przez Zarząd uwzględniających skalę i specyfikę działania Banku w kontekście danego ryzyka (zasada proporcjonalności). Bank nie uwzględnia korelacji między poszczególnymi rodzajami ryzyka. Uznanie ryzyka za istotne nie rodzi w konsekwencji, co do zasady konieczności alokacji kapitału na ten rodzaj ryzyka istotnego jeżeli ocena nie uzasadnia takiej alokacji.

2. Wymogi ostrożnościowe w zakresie funduszy własnych

Istotnym założeniem warunkującym kształtowanie się poziomu całkowitego wymogu kapitałowego, jest nieznacząca skala działalności handlowej. W 2014 roku Bank w celu wyznaczenia całkowitego wymogu kapitałowego stosował metody wynikające z Rozporządzenia CRR, w tym w szczególności dla wymogów, które wystąpiły w 2014 r.

- Metodę standardową do obliczania wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego zgodnie z Tytułem II, Rozdział 2 Rozporządzenia CRR,
- Metodę podstawową do obliczania wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka rynkowego (walutowego) zgodnie z Tytułem IV, Rozdział 3 Rozporządzenia CRR,
- Metodę wskaźnika podstawowego do obliczania wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka operacyjnego zgodnie z Tytułem III Rozdział 2 Rozporządzenia CRR,

Bank nie prowadzi działalności w portfelu handlowym, a dla dużych ekspozycji w portfelu bankowym przestrzegał i nie przekraczał limitów określonych w art. 395–401 Rozporządzenia CRR.

Tabela nr 4 Zestawienie wymogów kapitałowych na dzień 31.12.2014 [w tys. zł]

Kategoria ryzyka	Suma ekspozycji na ryzyko	Wymóg kapitałowy
Ryzyko kredytowe	305 427	24 434
Ryzyko rynkowe		
- walutowe - zgodnie z art. 92 ust. 3 lit c.	35	0
- stopy procentowej - zgodnie z art. 92 ust. 3 lit b.	x	x
Dużych ekspozycji	0	0
Ryzyko operacyjne	39 647	3 172
Łączny wymóg kapitałowy	X	27 606

	TIER I podstawowy	TIER I	łącznie TIER I + II
Fundusze własne	41 306	41 306	46 709
Współczynniki kapitałowe	11,97%	11,97%	13,54%

3. Wymóg w zakresie funduszy na ryzyko kredytowe - kwoty stanowiące 8% ekspozycji ważonej ryzykiem dla każdej z klas ekspozycji.

Tabela nr 5. 8% kwot ekspozycji ważonych ryzykiem dla kategorii ekspozycji określonych w art. 112 Rozporządzenia na dzień 31.12.2014 [w tys. zł]

Kategorie ekspozycji	8% kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem
Ekspozycje wobec rządów centralnych lub banków centralnych	0
Ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych	671
Ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego	1
Ekspozycje wobec wielostronnych banków rozwoju	0
Ekspozycje wobec organizacji międzynarodowych	0
Ekspozycje wobec instytucji	2 113
Ekspozycje wobec przedsiębiorstw	1 178
Ekspozycje detaliczne	1 035
Ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	16 780
Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	81
Ekspozycje związane ze szczególnie wysokim ryzykiem	263
Pozycje stanowiące pozycje sekurytyzacyjne	0
Ekspozycje w postaci obligacji zabezpieczonych	0
Ekspozycje z tytułu należności od instytucji i przedsiębiorstw posiadających krótkoterminową ocenę kredytową	0
Ekspozycje w postaci jednostek uczestnictwa lub udziałów w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania	0
Ekspozycje kapitałowe	366
Inne pozycje	1 946
RAZEM – wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kredytowego	24 434

4. Wymogi w zakresie funduszy własnych w odniesieniu do ryzyka rynkowego

Tabela nr 6. Wymogi kapitałowe w odniesieniu do ryzyka rynkowego [w tys. zł]

L.p.	Rodzaj wymogu	Wymóg kapitałowy
1.	Wymóg zgodnie z art. 92 ust. 3 lit b.	nie dotyczy
2.	Wymóg zgodnie z art. 92 ust. 3 lit c. – ryzyko walutowe	0

5. Wymóg w zakresie funduszy własnych w odniesieniu do ryzyka operacyjnego

Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego obliczany jest zgodnie z metodą wskaźnika bazowego BIA (art. 315 – 316 Rozporządzenia CRR). Wymóg kapitałowy jest równy 15% wartości średniej z trzech lat obliczonego wskaźnika. Wskaźnik jest sumą odpowiednich pozycji z rachunku zysków i strat określonych w Rozporządzeniu CRR z odpowiednim znakiem.

Tabela nr 7. Wskaźniki dotyczące wymogu kapitałowego na ryzyko operacyjne [w tys. zł]

L.p.	Rodzaj wymogu	Wymóg kapitałowy
1.	Wskaźnik za okres ostatnich 3 lat (2011-2013)	21 145
2.	Współczynnik	15%
2.	Wymóg na ryzyko operacyjne w 2014r.	3 172

6. Kapitał wewnętrzny

W ramach procesu ICAAP, dokonywana jest ocena istotności występujących w działalności Banku rodzajów ryzyka oraz szacowany jest kapitał wewnętrzny na pokrycie ryzyka istotnego. Wg stanu na 31.12.2014 r. Bank zidentyfikował jako istotne następujące rodzaje ryzyka

- a) Ryzyko kredytowe
- b) Ryzyko walutowe
- c) Ryzyko operacyjne
- d) Ryzyko koncentracji zaangażowań (z wyłączeniem ryzyka koncentracji geograficznej)
- e) Ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej
- f) Ryzyko płynności
- g) Ryzyko zmian makroekonomicznych
- h) Ryzyko modeli – istotne w zakresie modelu ryzyka stopy procentowej.

Jako ryzyka nie wpływające istotnie na działalność Banku wg stanu na 31.12.2014 r. Bank zidentyfikował następujące rodzaje ryzyka:

- a) Ryzyko koncentracji geograficznej
- b) Ryzyko braku zgodności
- c) Ryzyko wyniku finansowego
- d) Ryzyko transferowe
- e) Ryzyko rezydualne
- f) Ryzyko kapitałowe
- g) Ryzyko strategiczne
- h) Ryzyko utraty reputacji

W ramach II Filaru Bank dokonywał na koniec 2014 r. dodatkowej alokacji kapitału na:

- a) ryzyko kredytowe
- b) ryzyko stopy procentowej
- c) ryzyko zmian makroekonomicznych
- d) ryzyko modeli

Zgodnie z przyjętą metodologią szacowania kapitału wewnętrznego (ICAAP) ocena wewnętrzna potrzeb kapitału wewnętrznego wyniosła 29 280 tys. zł. Wartość ta jest o 5,7% wyższa od obliczonego kapitału zgodnie z wymogami ostrożnościowymi określonymi w Rozporządzeniu CRR.

Tabela nr 8. Wyniki szacowania kapitału wewnętrznego na 31.12.2014 rok [w tys. zł]

Rodzaj ryzyka	Wymagany według Banku łączny kapitał na zabezpieczenie ryzyka (kapitał wewnętrzny)	Alokacja kapitału według wymagań dla Filara I (kapitał regulacyjny)	Alokacja kapitału według wymagań dla Filara II
Ryzyko kredytowe	24 457	24 434	23
Ryzyko rynkowe	-	-	-
Ryzyko operacyjne	3 172	3 172	-
Inne i przejściowe wymogi kapitałowe	-	-	-
- z tytułu przekroczenia limitów koncentracji zaangażowań	-	-	-
- z tytułu przekroczenia limitu koncentracji kapitałowej	-	-	-
- inne rodzaje ryzyka	-	-	-

Łączny dodatkowy wymóg na ryzyka objęte wymogiem kapitałowym w ramach Filaru I	27 629	27 606	23
Ryzyko koncentracji zaangażowań, z tego:	-	x	-
koncentracji dużych ekspozycji	-	x	-
koncentracji w sektor gospodarki	-	x	-
koncentracji przyjętych form zabezpieczenia	-	x	-
koncentracji ekspozycji kredytowych w jednorodny instrument finansowy	-	x	-
Ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej:	940	x	940
przeszacowania	-	x	-
bazowe	-	x	-
opcji klienta	-	x	-
krzywej dochodowości	-	x	-
suma strat dla w TWS dla każdego rodzaju RSP	940	x	940
Ryzyko płynności (wynikające z nieodpowiedniego poziomu aktywów płynnych)	-	x	-
Pozostałe ryzyka, z tego:	711	x	711
zmian makroekonomicznych	244	x	244
modeli	467	x	467
Suma wymogów kapitałowych	29 280	27 606	1 674

Nadwyżka (+) / niedobór (-) kapitału podstawowego Tier 1 (filar I)	13 700
Współczynnik kapitału podstawowego Tier 1 (%)	11,97%
Nadwyżka (+) / niedobór (-) funduszy własnych (filar I)	19 103
łączny współczynnik kapitałowy (%)	13,54%
Nadwyżka (+) / niedobór (-) funduszy własnych uwzględniane w procesie badania i oceny nadzorczej	
łączny współczynnik kapitałowy (%) z punktu widzenia procesu badania i oceny nadzorczej	
Wewnętrzna ocena nadwyżki (+) / niedoboru (-) kapitału wewnętrznego	17 429
Wewnętrzna ocena kapitału	46 709
Wewnętrzna ocena potrzeb kapitału wewnętrznego	29 280
Współczynnik kapitału z uwzględnieniem korekt w ramach II filaru (%)	12,76%

Średnia wartość łącznego współczynnika kapitałowego w 2014 wg stanu na koniec poszczególnych miesięcy roku wyniosła 13,86%.

VI. EKSPOZYCJA NA RYZYKO KREDYTOWE KONTRACHENTA – Art. 439 Rozporządzenia

Nie dotyczy

VII. BUFORY KAPITAŁOWE – Art. 440 Rozporządzenia

Nie dotyczy

VIII. WSKAŹNIK GLOBALNEGO ZNACZENIA SYSTEMOWEGO – Art. 441 Rozporządzenia

Nie dotyczy

IX. KOREKTY Z TYTUŁU RYZYKA KREDYTOWEGO – Art. 442 Rozporządzenia

1. Definicje pozycji przeterminowanych i o utraconej jakości

Należność z rozpoznaną utratą wartości (utraconej jakości) to ekspozycja kredytowa zakwalifikowana do grupy zagrożonych. Bank kwalifikuje należności do kategorii zagrożone zgodnie z przepisami zawartymi w Rozporządzeniu Ministra Finansów w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków. Ekspozycjami zagrożonymi są należności poniżej standardu, wątpliwe i stracone zgodnie z kryteriami określonymi w Rozporządzeniu. Bank dokonuje klasyfikacji ekspozycji kredytowych do odpowiednich kategorii ryzyka, stosując dwa kryteria:

- a) Kryterium terminowości – terminowość spłaty kapitału lub odsetek,
- b) Kryterium ekonomiczne – badanie sytuacji ekonomiczno-finansowej dłużnika.

Należność bez rozpoznanej utraty wartości to ekspozycja kredytowa zakwalifikowana do grupy normalne lub pod obserwacją.

Należność przeterminowaną to należność z niespłaconą w określonych w umowie terminach kwotą odsetek lub rat kapitałowych. Przez ekspozycje przeterminowaną rozumie się całą ekspozycję a nie tylko część zapadłą.

Bank dokonuje korekt z tytułu szczególnego i ogólnego ryzyka kredytowego. Rezerwy na należności zagrożone o różnej klasie ryzyka oraz kredyty detaliczne i kredyty pod obserwacją tworzone są w Banku zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków. Rezerwa na kredyty detaliczne pomniejszana jest o 25% rezerwy na ryzyko ogólne. Rezerwa na ryzyko ogólne tworzona jest zgodnie z art. 130 ustawy Prawo bankowe (Dz.U. z 2002 r. Nr 72, poz. 665 z póź. zm.)

2. Średnia kwota ekspozycji w 2014 r. oraz stan ekspozycji przed i po uwzględnieniu technik redukcji ryzyka kredytowego

Bank w niewielkim stopniu stosuje przy obliczaniu całkowitego wymogu na ryzyko kredytowe pomniejszenia z tytułu technik redukcji ryzyka kredytowego. W zakresie stosowanych technik redukcji ryzyka różnica wystąpiła w związku z przemieszczeniem pomiędzy wartością ekspozycji dla klasy przedsiębiorcy a wartością dla klasy rządu i banki centralne (1.929 tys. zł.) oraz klasy samorządu i władze lokalne (2.047 tys. zł.). Wymóg na ryzyko kredytowe przed zastosowaniem technik redukcji ryzyka kredytowego wynosi 24 717 tys. zł. a po zastosowaniu techniki redukcji ryzyka kredytowego obniżył się do poziomu 24 434 tys. zł. Bank nie stosował w ramach technik redukcji ryzyka kredytowego saldowania ekspozycji bilansowych i pozabilansowych.

Stosowane techniki dotyczyły ekspozycji posiadających zabezpieczenie w postaci gwarancji BGK oraz od jednostek samorządu.

Tabela nr 9. Kwoty ekspozycji oraz średnia wartość ekspozycji bez uwzględniania skutków ograniczania ryzyka kredytowego [w tys. zł]

Kategorie ekspozycji określone w art. 112 Rozporządzenia	31.12.2014	Wartość średnia w 2014 roku
Ekspozycje wobec rządów centralnych lub banków centralnych	114 210	118 441
Ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych	52 473	49 109
Ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego	10	650
Ekspozycje wobec instytucji	135 744	87 831
Ekspozycje wobec przedsiębiorstw	27 005	37 658
Ekspozycje detaliczne	19 334	19 124
Ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	284 468	263 393
Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	1 010	9 932
Ekspozycje związane ze szczególnie wysokim ryzykiem	2 193	1 663
Ekspozycje kapitałowe	4 577	3 994
Inne pozycje	32 792	32 744
RAZEM	673 816	624 539

3. Rozkład ekspozycji w istotnych podziałach

Strukturę ekspozycji oraz wartość należności przeterminowanych w danej grupie kontrahentów przedstawiono w tabeli.

Tabela nr 10. Ekspozycje przeterminowane w podziale na istotne grupy kontrahentów

	Treść	Zaangażowa nie bilansowe brutto	Ekspozycje zagrożone brutto	Przeterminowane ogółem			
				do 30 dni	30-90 dni	90-180 dni	pow. 180 dni
A.	Sektor finansowy (kasa i środki w Banku Zrzeszającym)	146 934	0	0	0	0	0
B.	Sektor niefinansowy	309 569	35 586	7 476	1 703	5 405	13 532
1	Osoby prywatne	74 341	2 908	4 052	1 634	15	2 235
2	Podmioty gospodarcze, rolnicy	232 529	32 663	3 222	69	5 390	11 297
3	Pozostałe podmioty niefinansowe	2 699	15	202	0	0	0
C.	Sektor budżetowy	36 030	0	0	0	0	0
D.	Papiery dłużne emitowane przez Skarb Państwa	111 177	0	0	0	0	0
E.	Papiery dłużne emitentów niepaństwowych	101	0	0	0	0	0
F.	Certyfikaty inwestycyjne	2 193	0	0	0	0	0

Ryzyko kredytowe w największym stopniu wynikało z prowadzonej działalności kredytowej. Działalność kredytowa Banku skoncentrowana jest głównie na obszarze powiatu wielickiego, myślenickiego, krakowskiego, Miasta Krakowa i okolic. W tym obszarze skoncentrowane są również podmioty kredytowane przez Bank. Z tego obszaru geograficznego pochodzi większość ekspozycji kredytowych. Wskazać należy, że jest to obszar o korzystnym na tle całego kraju statusie ekonomicznym ludności, niskim poziomie bezrobocia, cechujący się dużą liczbą podmiotów gospodarczych i rosnącą liczbą ludności. Zatem koncentracja geograficzna nie wpływa w sposób negatywny na ryzyko w portfelu kredytowym. Biorąc zatem pod uwagę położenie geograficzne placówek, żadne znaczące różnice w ryzyku nie zostały zidentyfikowane. Z tego powodu bardziej szczegółowe informacje o ryzyku koncentracji geograficznej uznać należy za nieistotne z punktu widzenia ryzyka i adekwatności kapitałowej.

W przypadku koncentracji branżowej Bank realizuje politykę dywersyfikacji branżowej portfela kredytowego. Wskazać należy, iż z uwagi na skalę i zakres działania brak jest grup jednorodnych, co powoduje, iż wyższy wskaźnik kredytów w danej branży może być istotnie zdeterminowany przez sytuację 1 dużego podmiotu.

Tabela nr 11. Ekspozycje kredytowe w podziale na istotne branże

	Treść	Zaangażowanie pozabilansowe (wart. nominalna)	Zaangażowanie bilansowe (kapitał)	Zaangażowanie bilansowe i pozabilansowe łącznie	Rezerwy na należności bilansowe i pozabilansowe	Należności przeterminowane (kapitał)	Należności przeterminowane pow. 1 miesiąca (kapitał)	Wskaźnik przeterminowania pow. 1 miesiąca	Udział branży w zaangażowaniu ogółem
A.	Branże pow. 10% fund. wł.	39 350	184 684	224 033	4 933	12 633	11 971	6,48%	56,22%
1	Kierowanie podstawowymi rodzajami działalności publicznej	17 900	34 541	52 441	0	0	0	-	13,16%
2	Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków mieszkalnych i niemieszkalnych	3 067	16 390	19 457	0	100	0	-	4,88%
3	Wynajem i zarządzanie nieruchomościami własnymi lub dzierżawionymi	3 500	13 926	17 426	0	0	0	-	4,37%
4	Hotele i podobne obiekty zakwaterowania	36	14 769	14 805	93	3 089	3 089	20,91%	3,72%

5	Sprzedaż hurtowa owoców i warzyw	2 478	11 666	14 144	2 483	3 499	3 499	30,00%	3,55%
6	Pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody	1 958	10 965	12 923	163	0	0	-	3,24%
7	Realizacja projektów budowlanych związanych ze wznoszeniem budynków	4 427	4 860	9 287	0	0	0	-	2,33%
8	Roboty związane z budową dróg i autostrad	104	8 955	9 059	0	0	0	-	2,27%
9	Restauracje i pozostałe placówki gastronomiczne.	24	8 734	8 758	954	5 644	5 383	61,64%	2,20%
10	Kupno i sprzedaż nieruchomości na własny rachunek	400	8 285	8 685	0	0	0	-	2,18%
11	Dział. obiektów służ. poprawie kondycji fizycznej	0	8 475	8 475	1 053	0	0	-	2,13%
12	Wytwarzanie energii elektrycznej	6	7 758	7 764	0	0	0	-	1,95%
13	Zbieranie odpadów innych niż niebezpieczne	231	7 150	7 382	110	0	0	-	1,85%
14	Produkcja konstrukcji metalowych i ich części	1 220	6 053	7 273	0	0	0	-	1,83%
15	Pozost. transport ląd. pasaż., gdzie indziej niesklas.	493	5 461	5 953	1	0	0	-	1,49%
16	Działaln. związ. z org. targów, wystaw i kongresów	687	5 189	5 876	0	0	0	-	1,47%
17	Pomoc społeczna z zakwaterowaniem dla osób w podeszłym wieku i osób niepełnosprawnych	86	4 742	4 828	0	0	0	-	1,21%
18	Pozostała działalność usługowa, gdzie indziej niesklasyfikowana	2 400	2 384	4 784	75	0	0	-	1,20%
19	Sprzedaż hurt. i detal. samochodów osob. i furgonetek	333	4 382	4 714	0	300	0	-	1,18%
B.	Branże pozostałe (poniżej 10% kapitału uznanego)	8 248	86 742	94 990	5 214	6 579	3 823	4,41%	23,84%
C	Pozostałe podmioty bez numerów PKD (osoby prywatne)	5 044	74 432	79 476	1 938	7 419	3 312	4,45%	19,94%
D	OGÓŁEM	52 642	345 857	398 499	12 086	26 630	19 106	5,52%	100,00%

Kredyty udzielone dla klientów sektora niefinansowego i budżetowego wg wartości nominalnej w podziale na terminy zapadalności przedstawiają się następująco:

Tabela nr 12. Kredyty wg terminów zapadalności na 31.12.2014 [w tys. zł]

Lp.	Okres zapadalności	Kredyty wg wartości nominalnej
1.	Do 1 miesiąca	10 828
2.	Powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	15 783
3.	Powyżej 3 miesięcy do 1 roku	63 547
4.	Powyżej 1 roku do 5 lat	110 342
5.	Powyżej 5 lat	136 679
6.	Bez określonego terminu	8 678
7.	Razem	345 857

Wg stanu na 31.12.2014 r. zobowiązania pozabilansowe udzielone wyniosły 52 642 tys. zł. W pozycji tej 55,8% stanowiły zobowiązania udzielone podmiotom gospodarczym oraz rolnikom, 9,6% osobom prywatnym. Pozostała część to zobowiązania udzielone jednostkom samorządowym. W kwocie ogólnej zobowiązań pozabilansowych udzielonych 0,09% stanowią należności zakwalifikowane do grupy zagrożone. Pozycje zakwalifikowane jako zagrożone w całości dotyczą grupy podmiotów gospodarczych oraz rolników.

Tabela nr 13. Struktura zobowiązań pozabilansowych na 31.12.2014 [w tys. zł]

Lp.	Treść	Ekspozycje ogółem normalne i pod obserwacją	Zagrożone
A.	Pozycje pozabilansowe udzielone	52 592	50
1.	Sektor finansowy	0	0
2.	Osoby prywatne	5 045	0
3.	Podmioty gospodarcze, rolnicy	29 389	50
4.	Pozostałe podmioty niefinansowe	212	0
5.	Sektor budżetowy	17 946	0
B.	Pozycje pozabilansowe otrzymane	30 000	0
1.	Sektor finansowy	30 000	0

Wartość ekspozycji, w której odnotowano jakiegokolwiek opóźnienie w spłacie kapitału lub odsetek w stosunku do warunków określonych w umowie dotyczyła ekspozycji wobec sektora niefinansowego. Wartość ta wyniosła 28 115 tys. zł. Z powyższej kwoty 7 476 tys. zł. dotyczy ekspozycji, w których opóźnienie w spłacie nie przekracza 30 dni.

Tabela nr 14. Ekspozycje przeterminowane w podziale na grupy na 31.12.2014 [w tys. zł]

	Treść	Ekspozycje bilansowe przeterminowane (wg wartości brutto)			
		do 30 dni	30-90 dni	90-180 dni	pow.180 dni
A.	Sektor niefinansowy	7 476	1 703	5 405	13 531
1.	Kredyty operacyjne	2 977	69	41	4 486
2.	Kredyty na cele konsumpcyjne	986	122	15	490
3.	Kredyty inwestycyjne	187	0	0	2 651
4.	Kredyty na nieruchomości mieszkaniowe	2 202	1 450	5 349	1 182
5.	Kredyty na nieruchomości pozostałe	260	0	0	4 096
6.	Kredyt w rachunku karty kredytowej	0	0	0	
7.	Kredyty pozostałe	864	62	0	626

Bank na koniec roku obrachunkowego 2014 utworzył na należności bilansowe rezerwy w kwocie 12 021 tys. zł, było to o 2 828 tys. zł. więcej niż wynosił stan na początek roku. Na należności zagrożone utworzono rezerwy w wysokości 11 498 tys. zł. Wartość bilansowa brutto należności zagrożonych na koniec 2014 r. wyniosła 35 586 tys. zł. Wskaźnik pokrycia należności zagrożonych rezerwami wyniósł na 31.12.2014 r. 32,3%.

Tabela nr 15. Kwoty ekspozycji i poziom rezerw wg typu kontrahenta na 31.12.2014 [w tys. zł]

Lp.	Treść	01.01.2014		31.12.2014	
		Kwota Ekspozycji brutto	Poziom rezerw	Kwota Ekspozycji brutto	Poziom rezerw
A.	Pozycje bilansowe	316 727	9 193	345 599	12 021
1.	Osoby prywatne	65 733	1 904	74 341	1 938
	Normalne	59 366	0	68 503	0
	Pod obserwacją	2 884	43	2 930	44
	Poniżej standardu	850	169	431	86
	Wątpliwe	710	354	174	86
	Stracone	1 923	1 338	2 303	1 722
2.	Podmioty gospodarcze, rolnicy	209 644	7 289	232 529	10 071

	Normalne	160 793	0	168 365	0
	Pod obserwacją	12 725	191	31 501	475
	Poniżej standardu	5 457	574	12 486	1 360
	Wątpliwe	16 712	1 784	12 074	1 983
	Stracone	13 957	4 740	8 103	6 253
3.	Pozostałe podmioty niefinansowe	2 629	0	2 699	12
	Normalne	2 623	0	2 401	0
	Pod obserwacją	6	0	283	4
	Poniżej standardu			0	0
	Wątpliwe			15	8
	Stracone			0	0
4.	Sektor budżetowy	38 721	0	36 030	0

* Rezerwy zaprezentowano po pomniejszeniu o rezerwę na ryzyko ogólne

W 2014 roku zwiększenia z tytułu utworzenia rezerw wyniosły 8 541 tys. zł., przy jednoczesnym zmniejszeniu rezerw o 5 713 tys. zł. W 2014 roku dokonano odpisów należności nieściągalnych w kwocie 1 782 tys. zł. w ciężar utworzonych rezerw.

Tabela nr 16. Uzgodnienie stanu rezerw na należności bilansowe na 31.12.2014 [w tys. zł]

Lp.	Treść	Kwota
1.	Stan rezerw celowych na 01.01.2014	9 193
2.	Zwiększenia w okresie 01.01.2014-31.12.2014 na należności:	8 541
	- normalne	
	- pod obserwacją	548
	- poniżej standardu	1 305
	- wątpliwe	1 252
	- stracone	5 436
3.	Zmniejszenia w okresie 01.01.2014-31.12.2014 na należności:	5 713
	- normalne	
	- pod obserwacją	355
	- poniżej standardu	629
	- wątpliwe	163
	- stracone	2 784
	- zdjęte z ewidencji (wykorzystane)	1 782
4.	Stan rezerw celowych na 31.12.2014	12 021

Wynik z tytułu tworzenia rezerw na należności bilansowe wg typów kontrahentów przedstawia się następująco:

Tabela nr 17. Wynik na rezerwach w podziale na typy kontrahentów na 31.12.2014 [w tys. zł]

Lp.	Treść	Wynik z rezerw
A.	Rezerwy celowe na kredyty (wynik w 2014)	4 610
1.	Spółki państwowe i prywatne	4 568
2.	Przedsiębiorcy indywidualni	-19
3.	Osoby prywatne	40
4.	Rolnicy	9
5.	Inne podmioty niefinansowe	12
B.	Rezerwa na ryzyko ogólne (wynik w 2014)	-200
C.	Rezerwy na papiery dłużne (wynik 2014)	-130

Utworzone rezerwy na zobowiązania pozabilansowe wg stanu na 31.12.2014 r. wyniosły 66 tys. zł. Wartość ekspozycji oraz poziom rezerw na zobowiązania pozabilansowe przedstawia poniższa tabela:

Tabela nr 18. Ekspozycje pozabilansowe i poziom rezerw celowych na 31.12.2014 [w tys. zł]

Lp.	Treść	01.01.2014		31.12.2014	
		Kwota ekspozycji	Poziom rezerw	Kwota Ekspozycji	Poziom rezerw
A.	Pozycje pozabilansowe	39 135	41	52 642	66

1.	Sektor niefinansowy	35 857	41	34 696	66
	<i>Normalne</i>	35 566		31 946	
	<i>Pod obserwacją</i>	214	3	2 700	41
	<i>Poniżej standardu</i>				
	<i>Wątpliwe</i>	77	38	50	25
	<i>Stracone</i>				
2.	Sektor budżetowy	3 278	0	17 946	0

Stan początkowy rezerw na zobowiązania pozabilansowe wynosił 41 tys. zł. W minionym roku obrachunkowym utworzono w ciężar kosztów rezerwy na te zobowiązania w kwocie 193 tys. zł. oraz rozwiązano rezerwy na kwotę 168 tys. zł. Stan końcowy rezerw na zobowiązania pozabilansowe wyniósł 66 tys. zł.

Tabela nr 19. Uzgodnienie stanu rezerw na należności pozabilansowe na 31.12.2014 [w tys. zł]

Lp.	Treść	Kwota
1.	Stan rezerw celowych na należności pozabilansowe 01.01.2014	41
2.	Zwiększenia w okresie 01.01.2014-31.12.2014 na należności:	193
3.	Zmniejszenia w okresie 01.01.2014-31.12.2014 na należności:	168
4.	Stan rezerw celowych na należności pozabilansowe na 31.12.2014	66

W 2014 r. w rachunku zysków i strat ujęto bezpośrednio kwotę 32 tys. zł. z tytułu odzyskania wcześniej spisanych w ciężar rezerw celowych należności kapitałowych.

X. AKTYWA WOLNE OD OBCIĄŻEŃ – Art. 443 Rozporządzenia

Na dzień 31.12.2014 roku wszystkie aktywa Banku były wolne od obciążeń.

Tabela nr 20. Aktywa obciążone i wolne od obciążeń na dzień 31.12.2014 roku [w tys. zł]

	Wartość bilansowa aktywów obciążonych	Wartość godziwa aktywów obciążonych	Wartość bilansowa aktywów nieobciążonych	Wartość godziwa aktywów nieobciążonych
Aktywa razem			623 514	
Kredyty na żądanie			20 464	
Instrumenty udziałowe			4 577	
Dłużne papiery wartościowe			111 278	
Kredyty i zaliczki inne niż kredyty na żądanie			333 579	
Inne aktywa			153 616	

XI. KORZYSTANIE Z ECAI – Art. 444 Rozporządzenia

Bank przy ustalaniu wag ryzyka ekspozycji kredytowych zgodnie z Artykułem 138 rozporządzenia nie stosuje takich ocen jakości kredytowej i odwołuje wyznaczenie ECAI, za wyjątkiem stopnia oceny jakości kredytowej, który przypisuje się ekspozycjom wobec rządu centralnego i pośrednio dla celów wyznaczenia wagi ryzyka dla ekspozycji wobec instytucji nie posiadających ratingu. Przyjęto w tym zakresie jako wyznaczoną ECAI: Fitch Ratings. Takie podejście uzasadnia, iż Bank nie współpracuje z podmiotami mogącymi wykazać się ratingami.

XII. EKSPOZYCJA NA RYZYKO RYNKOWE – Art. 445 Rozporządzenia

W działalności Banku w ramach ryzyka rynkowego Bank wyznacza wymóg tylko na ryzyko walutowe w portfelu bankowym metodą podstawową. Ryzyko rozliczenia i ryzyko cen towarów w 2014 roku nie występowały. Dla ryzyka stopy procentowej nie wylicza się wymogu kapitałowego, ponieważ zgodnie z zapisami rozporządzenia działalność handlowa Banku jest nieznaczająca. Wymóg kapitałowy na ryzyko walutowe obliczany jest zgodnie z art. 351 Rozporządzenia.

Na dzień 31.12.2014r. ustalony limit na pozycję całkowitą wynosił 0,70% funduszy własnych, co oznacza, iż w przypadku dochowania limitu działalność nie będzie generować zgodnie z ww. artykułem Rozporządzenia CRR wymogu na ten rodzaj ryzyka.

XIII. EKSPOZYCJA NA RYZYKO OPERACYJNE – Art. 446 Rozporządzenia

Bank stosuje metodę podstawowego wskaźnika przy ocenie wymogów w zakresie funduszy własnych. Nie stosuje i nie planuje stosować innych metod, w tym zaawansowanych. W ramach procesu ICAAP Bank bada czy kapitał alokowany w ramach metody podstawowego wskaźnika jest wystarczający na pokrycie ponoszonego ryzyka. Wg przyjętej metodologii ustalono, iż nie wystąpiły przesłanki alokacji dodatkowego kapitału wewnętrznego w ramach procesu ICAAP.

XIV. PAPIERY KAPITAŁOWE NIEUWZGLĘDNIUJONE W PORTELU BANKOWYM – Art. 447 Rozporządzenia

Bank angażował się kapitałowo w inne podmioty wyłącznie mając na uwadze względy strategiczne i osiągnięcie długoterminowych korzyści ze współpracy. Bank nie posiadał ekspozycji zakupionych ze względu na zyski kapitałowe.

Na dzień 31.12.2014 Bank posiadał następujące zaangażowanie kapitałowe:

- a) Akcje w Banku Zrzeszającym Bank BPS S.A – działalność bankowa
- b) Akcje spółki IT Card S.A. – działalność związana z doradztwem w zakresie informatyki (realizująca dla Banku i w Zrzeszeniu BPS usługi związane z wydawaniem i obsługą kart)
- c) Udziały w Spółdzielni Rolniczo-Handlowej w Wieliczce – działalność produkcyjno - handlowa
- d) Udziały w Gminnej Spółdzielni Niepołomice – działalność produkcyjno - handlowa
- e) Udziały w Spółdzielni Mieszkaniowej im. Witolda Kasperskiego w Krakowie – działalność usługowa
- f) Udziały w spółce PartNet sp. z o.o. – działalność pozostała, jest to spółka banków spółdzielczych posiadająca udziały u dostawcy systemu informatycznego SoftNet sp. z o.o.
- g) Udziały w Spółdzielni Mieszkaniowej „Grodzka” w Krakowie – działalność usługowa

Tabela nr 21. Posiadane akcje i udziały 31.12.2014 roku [w tys. zł]

Lp.	Treść	Kwota ekspozycji posiadanych ze względu na przyjętą strategię (wartość bilansowa)	% kapitału jednostki	Liczba głosów na WZ
1.	Bank Polskiej Spółdzielczości S.A.	3 200,00	0,811%	2 675 255
2.	IT CARD Centrum Technologii Płatniczych	1 153,75	1,30%	422 619
3.	SRH w Wieliczce	19,20	15,78 %	1
4.	Gminna Spółdzielnia w Niepołomicach	0,50	0,42%	1
5.	Spółdzielnia Mieszkaniowa im. Kasperskiego w Krakowie	0,25	0,27%	1
6.	PartNet Sp. z o.o.	196,85	2,61%	3 937
7.	Spółdzielnia Mieszkaniowa „Grodzka” w Krakowie	6,86	1,74%	1

Posiadane na dzień 31.12.2014 zaangażowania kapitałowe Bank wyceniał wg ceny nabycia. Bank nie stosował na przestrzeni minionego roku obrachunkowego zmiany sposobu wyceny tych aktywów. Bank nie dokonywał również odpisów z tytułu utraty wartości instrumentów kapitałowych o charakterze udziałowym. Nie dokonywano przeszacowania wartości posiadanych zaangażowań kapitałowych. W Banku nie występowały aktywa lub zobowiązania finansowe, które należałoby nie później niż na dzień bilansowy wycenić według wartości godziwej wiarygodnie ustalonej. W kapitale własnym nie ujmowano żadnych zmian wynikających z dokonanej wyceny zaangażowań kapitałowych w innych jednostkach.

W przypadku zaangażowań kapitałowych (akcje) papiery te są papierami niedopuszczonymi do obrotu na rynku regulowanym kapitałowych papierów wartościowych.

Bank w 2014 roku dokonał sprzedaży akcji Domu Maklerskiego BPS SA na rzecz Banku BPS. Łączna cena sprzedaży wyniosła 1 154 tys. zł. przy wycenie bilansowej wg ceny nabycia 550 tys. zł. W zamian nastąpiło nabycie akcji IT Card S.A. realizującej na podstawie odrębnych umów obsługę kart płatniczych banków

spółdzielczych i banku BPS S.A. W 2014 r. Bank zwiększył zaangażowanie kapitałowe w banku zrzeszającym BPS SA o kwotę 183 tys. zł.

XV. EKSPOZYCJA NA RYZYKO STOPY PROCENTOWEJ PRZYPISANE POZYCIOM NIEUWZGLĘDNIONYM W PORTFELU HANDLOWYM – Art. 448 Rozporządzenia

Ryzyko stopy procentowej w Banku dotyczy ryzyka w księdze bankowej. Bank w 2014 roku nie przeprowadzał operacji w portfelu handlowym. W związku z charakterem podstawowej działalności Banku skoncentrowanej na obsłudze klientów detalicznych oraz założeniami polityki Banku określającymi marżę odsetkową jako podstawowe źródła przychodów, ryzyko wynikało z oferowanych produktów. Polityka Banku nie zakłada dążenia do przyjmowania na siebie większego ryzyka stopy procentowej oraz otwierania w tym celu pozycji. Nie oznacza to jednak, że ryzyko stopy procentowej, co do zasady w Banku jest niewielkie. Na zwiększony poziom ryzyka stopy procentowej ma wpływ struktura bilansu, która jest zdeterminowana oferowanymi produktami w taki sposób, że może to wpływać na powstawanie znaczącego niedopasowania terminów przeszacowania czy stawek bazowych.

Bank mierzy poziom ryzyka stopy procentowej dla wszystkich walut łącznie, z uwagi na niewielki udział pozycji odsetkowych w walutach w sumie bilansowej. Udział pozycji odsetkowych w walutach obcych na koniec 2014 roku zarówno po stronie aktywów jak i pasywów kształtował się na poziomie ok. 1% sumy bilansowej. Depozyty o nieokreślonym terminie wymagalności (depozyty bieżące) ujmowane są w analizie wg wartości nominalnej. Bank zakłada rolownie tych środków i utrzymanie stosowanej polityki lokacyjnej. Jako pozycje o oprocentowaniu zależnym od Banku ujmowane są w przedziale przeszacowania 1-30 dni. Na potrzeby pomiaru ryzyka stopy procentowej przyjmuje się założenie, że wcześniejsze spłaty kredytów zostaną zastąpione poprzez nowo udzielane kredyty. Dodatkowo Bank przeprowadza analizę wskaźnikową przedpłat kredytów, która pokazuje niskie ryzyko związane z wykorzystywaniem opcji wcześniejszej spłaty przez klientów Banku.

W zestawieniu luki przeszacowania przedstawionej poniżej zgodnie z przyjętą metodologią wyeliminowano pozycje o oprocentowaniu <1% (jako pozycje nie wrażliwe lub o znikomej wrażliwości na spadki stóp procentowych). Luka niedopasowania pomiędzy aktywami i pasywami na dzień 31.12.2014r. prezentuje się następująco:

wyszczególnienie	Razem	01 sty 15	16 sty 15	02 mar 15	17 maj 15	01 paź 15	30 gru 16	31 gru 18
		1 dzień	od 2 do 30 dni	pow. 1 m-ca do 3 m-cy	pow. 3 m-cy do 6 m-cy	pow. 6 m-cy do 12 m-cy	pow. 1 roku do 3 lat	powyżej 3 lat
Aktywa	570 102	319 274	207 253	25 085	14 864	2 771	855	0
Pasywa	380 627	15 348	30 420	307 818	26 767	274	0	0
Luka	189 475	303 926	176 833	-282 733	-11 903	2 497	855	0
Luka narastająco		303 926	480 759	198 026	186 123	188 620	189 475	189 475

Na podstawie luki stwierdzić można, iż Bank w niewielkim stopniu angażował się w produkty czy instrumenty, których termin przeszacowania przekraczał 6M.

Bank dążył do ograniczenia wrażliwości na spadki stóp procentowych poprzez stosowanie w części umów kredytowych z klientami zapisów o minimalnej stopie procentowej. Na 31.12.2014 r. z uwagi na ostatnie spadki stóp, dla ponad 182 mln zł. kredytów oprocentowanie oparło się o minimum, a dla kolejnych 31 mln zł. ograniczył spadki stóp w przedziale do 0,5 pp. Minimalne stopy procentowe wpływają na profil ryzyka ograniczając wrażliwość na dalsze istotne spadki stawek Wbior. Stosowanie minimalnych stóp procentowych generować może potencjalne ryzyka wcześniejszej spłaty/renegocjacji warunków umów czy też ryzyko zastępowania spłacanych kredytów kredytami o niższym oprocentowaniu. Bank w ramach modelu szacowania strat uwzględnia założenie nieujemnych stóp procentowych jak również ryzyko częściowej renegotjacji warunków umów kredytowych.

Wg danych na 31.12.2014 r. oszacowany wg przyjętej wewnętrznie metodologii poziom zmiany wyniku odsetkowego w sytuacji szokowych spadków lub wzrostów stóp procentowych przy zmianie stóp procentowych (o 200 pb. i 100 pb.) przedstawia się następująco:

	Treść	200 pb.	100 pb
1.	Oszacowana zmiana wyniku odsetkowego przy wzroście stóp	- 824 tys. zł.	- 194 tys. zł.
2.	Oszacowana zmiana wyniku odsetkowego przy spadku stóp	- 1 368 tys. zł.	- 271 tys. zł.

Bank w ramach ryzyka stopy procentowej narażony jest również na ryzyko bazowe (czyli nierównomiernej zmiany stóp w poszczególnych segmentach, rynkach). Wynika to, ze struktury aktywów i pasywów. W aktywach

oprocentowanych dominują pozycje o oprocentowaniu zależnym od stawek rynku międzybankowego, które stanowiły 89,4% aktywów odsetkowych, po stronie pasywów 11,7% środków oprocentowanych było wg stawek międzybankowych. W pasywach dominują pozycje o oprocentowaniu zależnym od decyzji Banku, które stanowiły 87,2% pasywów odsetkowych. Generuje to ryzyko bazowe i wrażliwość na nierównomierne zmiany stawek bazowych. Luka nieodpasowania dla ryzyka bazowego przedstawia się następująco.

Oprocentowane wg stóp referencyjnych	31.12.2013		31.12.2014	
AKTYWA	Stan	Struktura	Stan	Struktura
Redyskonto weksli NBP	22 963	4,6%	34 076	5,9%
Stawka WIBOR	440 661	88,8%	515 813	89,4%
Stopa Banku	32 738	6,6%	26 947	4,7%
RAZEM AKTYWA	496 362	100%	576 836	100%

PASYWA	Stan	Struktura	Stan	Struktura
Redyskonto weksli NBP	6 012	1,2%	6 003	1,1%
Stawka WIBID	34 504	7,0%	66 543	11,7%
Stopa Banku	454 275	91,8%	494 907	87,2%
RAZEM PASYWA	494 791	100%	567 453	100%

Bank na podstawie luki ryzyka bazowego oszacował, iż w przypadku jeżeli wystąpiłaby nierównomierna zmiana stóp procentowych w wysokości 45pb. poniósłby stratę z tego tytułu w kwocie 1 172 tys. zł., co stanowi 2,5% funduszy własnych.

Bank oblicza zmianę wartości ekonomicznej Banku w okresie 12 miesięcy na skutek zmiany stóp procentowych o 200 punktów bazowych. Wartość ekonomiczna stanowi pomiar ryzyka w perspektywie długoterminowej. Zmiana wartości ekonomicznej Banku (BPV) jest obliczana według metody duration i ma charakter uproszczony oparty na średnim czasie trwania luki. W miesiącu analizy zmiana wartości ekonomicznej kapitału oszacowana została na poziomie 788 tys. zł. czyli 1,7% funduszy własnych.

XVI. EKSPOZYCJA NA POZYCJE SEKURTYZACYJNE – Art. 449 Rozporządzenia

Nie dotyczy

XVII. POLITYKA W ZAKRESIE WYNAGRADZANIA – Art. 450 Rozporządzenia

Obok ogólnego systemu wynagradzania w Banku funkcjonuje system i struktura wynagrodzenia pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka Banku. Mechanizmy mają na celu zapewnienie zrównoważonego ich charakteru oraz uwzględnienie sytuacji finansowej Banku.

W 2014 r. w procesie ustalania listy stanowisk kierowniczych dla celów zmiennych składników wynagrodzeń, przeanalizowano rolę oraz zakres odpowiedzialności osób zajmujących stanowiska kierownicze w Banku w świetle kluczowych rodzajów ryzyka występujących w Banku i wpływu na jego profil. Z uwagi na skalę i rodzaj działalności, zgodnie z zasadą proporcjonalności dla celów polityki wynagrodzeń za osoby mające istotny wpływ na profil ryzyka i objęte tą Polityką, uznani zostali Członkowie Zarządu Banku tj.:

- a) Prezes Zarządu
- b) Wiceprezes ds. ekonomiczno-finansowych
- c) Wiceprezes ds. handlowych.
- d) Członek Zarządu

Dla powyższych osób polityka wynagradzania określona została w Polityce zmiennych składników wynagradzania oraz Regulaminie wynagradzania Zarządu. Regulacje te zostały zatwierdzone przez Radę Nadzorczą. Rada Nadzorczą sprawowała również nadzór nad wynagrodzeniami ww. osób ustalając wysokość stałych i zmiennych składników. W 2014 roku Rada Nadzorczą odbyła 8 posiedzeń. W procesie decyzyjnym przy opracowaniu Polityki zmiennych składników wynagrodzeń brały udział następujące organy:

- a) Zarząd Banku, który odpowiada za opracowanie i przyjęcie Polityki.
- b) Rada Nadzorczą, która zatwierdza Politykę oraz dokonuje co najmniej raz w roku jej przeglądu.

Bank nie był zobowiązany do powoływania komitetu ds. wynagrodzeń, Rada Nadzorczą nie powoływała takiego komitetu. Bank nie korzystał z usług konsultanta zewnętrznego przy ustalaniu polityki wynagradzania.

Zmienna część wynagrodzenia uzależniona jest od osiągniętych wyników. Zgodnie z przyjętą Polityką zmiennych składników wynagrodzeń przy ocenie indywidualnej efektywności pracy bierze się pod uwagę kryteria finansowe i niefinansowe. Elementy jakie podlegają ocenie przy ustalaniu zmiennych składników wynagrodzeń to:

- a) Poziom współczynników kapitałowych w odniesieniu do wymaganych poziomów przepisami prawa.
- b) Realizacja wewnętrznych celów kapitałowych.
- c) Poziom buforów płynnościowych.
- d) Stopień realizacji planów finansowych i strategii działania.
- e) Poziom wyniku finansowego i stopy zwrotu z kapitałów własnych.
- f) Przestrzeganie postanowień określonych w dokumentach zatwierdzonych przez Radę Nadzorczą w zakresie apetytu na ryzyko, w tym jakość portfela kredytowego.

Ocena wyników dla celów zmiennych składników wynagrodzeń zgodnie z założeniami opiera się na ocenie efektywności z dłuższego okresu czasu i nie ma na celu premiowania wyłącznie bieżących wyników finansowych, a uwzględnienie bezpieczeństwa, stabilności działalności w okresach przyszłych. Polityka ustala maksymalny poziom składników zmiennych w relacji procentowej do stałego składnika. Premie uznaniowe, jako zmienne składniki wynagrodzeń nie mogą przekraczać 100% kwoty wynagrodzenia zasadniczego indywidualnie. Jako okres rozliczeniowy przyjmuje się rok kalendarzowy.

Bank prowadzi elastyczną politykę zmiennych składników wynagrodzeń. Oznacza to, że Rada Nadzorcza może podjąć decyzję o nieprzyznawaniu wynagrodzenia zmiennego lub obniżeniu jej wysokości. W regulacjach dotyczących wynagradzania Zarządu określono przypadki, w których następuje istotne zmniejszenie wypłaty zmiennych składników wynagrodzeń czy też następuje brak lub cofnięcie zmiennych składników wynagrodzeń.

Przez zmienne składniki wynagrodzeń rozumie się przyznane nagrody i premie oraz indywidualne uznaniowe świadczenia emerytalne, których wypłata uzależniona jest od oceny pracy oraz wyników działalności. Zmiennych składników wynagrodzeń nie stanowią świadczenia emerytalne przyznane w ramach powszechnego systemu emerytalnego Banku (odprawy emerytalne) oraz wynikające z regulaminów odprawy i nagrody jubileuszowe, z uwagi, iż nie mają one cechy uznaniowości i stanowią część standardowych pakietów dotyczących zatrudnienia. Z uwagi na to w tabeli poniżej nie ujęto wynagrodzeń z tytułu świadczenia jubileuszowego, świadczeń z funduszu socjalnego jako standardowe pakiety dotyczące zatrudnienia nie stanowiące zmiennych składników. Łączna kwota takich świadczeń w 2014 roku wyniosła 54 tys. zł. i głównie wynikała z jubileuszu.

Tabela nr 21. Informacje o sumie wypłaconych w 2014 roku wynagrodzeń osobom mającym istotny wpływ na profil ryzyka – Członkowie Zarządu (brutto)

Stanowiska Kierownicze	Liczba osób	Stale składniki wynagrodzeń (tys. zł.)	Zmienne składniki wynagrodzeń (tys. zł.)
Zgodnie z przyjętą Polityką zmiennych składników wynagrodzeń - Członkowie Zarządu)	4	621	509

W 2014 r. przyznane zmienne składniki wynagrodzeń zostały wypłacone i nie podlegały odroczeniu w czasie. Bank nie wyodrębnia linii biznesowych stosowanych w procesie zarządzania, tym samym alokacji wynagrodzeń. Wynagrodzenie zmienne miało wyłącznie formę pieniężną. Płatności związane z przyjęciem do pracy i z tytułu odpraw w 2014 roku nie wystąpiły.

XVIII. DZWIGNIA FINANSOWA – Art. 451 Rozporządzenia

Wskaźnik dźwigni oblicza się jako miarę kapitału Banku podzieloną przez miarę ekspozycji całkowitej Banku i wyraża jako wartość procentową. Miara ekspozycji całkowitej jest sumą wartości ekspozycji z tytułu wszystkich aktywów i pozycji pozabilansowych nieodliczonych przy wyznaczaniu miary kapitału. Bank wyznacza wskaźnik dźwigni jako prostą średnią arytmetyczną miesięcznych wskaźników dźwigni w ciągu kwartału.

Na zasadzie odstępstwa od art. 429 i 430 w okresie od 1 stycznia 2014 r. do dnia 31 grudnia 2021 r.

Bank oblicza i przedstawia wskaźnik dźwigni, stosując miary kapitału:

- a) kapitał Tier I; w pełni wprowadzona definicja.
- b) kapitał Tier I, (definicja przejściowa).

Tabela nr 22. Miary ekspozycji całkowitej i wartość wskaźnika dźwigni na dzień 31.12.2014 r. w tys. zł.

Wyszczególnienie	Wartość 1 miesiąca	Wartość 2 miesiąca	Wartość 3 miesiąca
Inne aktywa	586 141	586 940	621 557
Pozycje pozabilansowe	45 933	41 283	48 649
Razem wartość ekspozycji	632 074	628 223	670 005
Wskaźniki dźwigni - Kapitał Tier 1 w pełni wprowadzona definicja	6,41	6,45	6,05
Wskaźnik dźwigni - Kapitał Tier 1 definicja przejściowa	6,55	6,59	6,17

Informacja o celach i strategiach w zakresie zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka w Małopolskim Banku Spółdzielczym

1. Ryzyko kredytowe i ryzyko koncentracji zaangażowań

1.1. Strategia i cele zarządzania ryzykiem kredytowym i koncentracji zaangażowań

Proces zarządzania ryzykiem kredytowym obejmuje działania mające na celu ograniczanie ryzyka kredytowego, do których należą: identyfikacja, ocena (pomiar), akceptacja, monitorowanie, raportowanie. Zarządzanie ryzykiem kredytowym realizowane jest poprzez system pisemnych przepisów wewnętrznych obejmujących swoim zakresem proces kredytowy od momentu pozyskania klienta do całkowitego rozliczenia transakcji kredytowej.

Bank określił kierunki rozwoju działalności kredytowej oraz zasady kredytowania biorąc pod uwagę przede wszystkim kryterium minimalizacji ryzyka kredytowego, przy uwzględnieniu: uwarunkowań działania, strategii, wielkości funduszy własnych, analizy mocnych i słabych stron działalności kredytowej oraz przewidywanych możliwości i zagrożeń jej dalszego rozwoju.

Zgodnie z przyjętą Strategią działania i Polityką kredytową Bank swoją działalność kredytową koncentruje głównie na:

- 1) Kredytowaniu osób prywatnych w zakresie potrzeb konsumpcyjnych, oraz mieszkaniowych.
- 2) Kredytowaniu sektora małych i średnich przedsiębiorstw: w zakresie potrzeb związanych z działalnością operacyjną, w zakresie potrzeb związanych z działalnością inwestycyjną (w tym finansowanie nieruchomości do działalności gospodarczej).
- 3) Kredytowaniu jednostek samorządu terytorialnego.

Opierając się na powyższych segmentach rynku Bank, w obszarze działalności i ryzyka kredytowego, prowadzi działania zmierzające do:

- 1) Doskonalenia procesu zarządzania ryzykiem kredytowym w celu ograniczenia ryzyka do poziomu akceptowalnego przez Bank. Zarządzanie ryzykiem kredytowym odbywa się na poziomie pojedynczych transakcji i portfela kredytowego ogółem (dywersyfikacja, jakość portfela).
- 2) Jednoczesnej kontynuacji zrównoważonego wzrostu wartości portfela kredytowego, dostosowanego do poziomu i rozwoju źródeł finansowania, zgodnie z przyjętymi planami i prognozami rozwoju działalności kredytowej.

W ramach systemu zarządzania ryzykiem kredytowym Bank wyodrębnia m.in.:

- 1) Ryzyko kredytowe związane z daną transakcją kredytową.
- 2) Ryzyko koncentracji zaangażowań w portfelu kredytowym oraz istotnych grup w portfelu kredytowym tj.
 - Ryzykiem kredytowym ekspozycji detalicznych.
 - Ryzykiem kredytowym ekspozycji zabezpieczonych hipotecznie i na finansowanie nieruchomości.
- 3) Ryzyko kredytowe na rynku hurtowym (zaangażowania kapitałowe, lokowanie nadwyżek środków).

Bank dopuszcza w uzasadnionych indywidualnych przypadkach stosowanie odstępstw w działalności kredytowej z zachowaniem odpowiedniego poziomu decyzyjnego i oceny wpływu na poziom ryzyka.

1.2. Identyfikacja ryzyka

Bank rozpatruje ponoszone ryzyko kredytowe jako wynik ryzyka pojedynczego kredytu (ryzyko indywidualnej transakcji kredytowej) oraz ryzyka koncentracji portfela kredytowego.

Ryzyko indywidualnej transakcji kredytowej zależy od możliwej straty (wysokość zaangażowania) i prawdopodobieństwa jej wystąpienia. Bank zarządza ryzykiem indywidualnej transakcji kredytowej przez:

- 1) Stosowanie metodyki oceny zdolności kredytowej, dostosowanej do profilu ryzyka kredytobiorcy (os. fizyczne, rolnicy, podmioty gospodarcze).
- 2) Ocenę wiarygodności kredytowej.
- 3) Stosowanie zabezpieczeń udzielonych kredytów.
- 4) Monitoring kredytowy ekspozycji wg przyjętych zasad i terminów.
- 5) Przegląd ekspozycji kredytowych i tworzenie rezerw celowych.
- 6) Windykacje i nadzór nad kredytami zagrożonymi.
- 7) Kontrolę procesu kredytowego w odniesieniu do transakcji zawartych z danym kredytobiorcą.

Przy ocenie wiarygodności kredytowej Bank korzysta z wewnętrznych źródeł danych, które służą ocenie dotychczasowej współpracy z klientem oraz poręczycielami. Bank korzysta również z dostępu do zewnętrznych baz danych o wiarygodności kredytowej klientów (Biuro Informacji Kredytowej, Bankowy Rejestr).

Ocena ryzyka kredytowego klientów detalicznych polega w Banku na wyliczeniu zdolności kredytowej, weryfikacji wiarygodności wnioskodawcy oraz ustaleniu wartości rynkowej nieruchomości w odniesieniu do pożyczek i kredytów zabezpieczonych hipotecznie.

Wyliczenie zdolności kredytowej dokonywane jest w oparciu o przedłożone przez wnioskodawcę dokumenty o osiągniętych dochodach, informacje o ponoszonych kosztach i posiadanych zobowiązaniach oraz ocenę możliwości spłaty wnioskowanej transakcji kredytowej w określonych terminach i kwotach, przy ustalonym przez Bank oprocentowaniu.

Podejmowanie decyzji kredytowych w Banku odbywa się zgodnie z trybem i kompetencjami określonymi w przepisach wewnętrznych dotyczących oceny ryzyka kredytowego i podejmowania decyzji kredytowych.

Dla monitorowania ryzyka nadmiernych koncentracji, działalność kredytowa limitowana jest w oparciu o ograniczenia wynikające z przepisów Ustawy Prawo bankowe, Uchwał KNF oraz wewnętrznych limitów zaangażowania. Zarządzanie ryzykiem koncentracji dotyczy w szczególności:

- 1) Ryzyka wynikającego z zaangażowań wobec pojedynczych podmiotów lub podmiotów powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie.
- 2) Ryzyka wynikającego z zaangażowań wobec podmiotów z tej samej branży, sektora gospodarczego.
- 3) Ryzyka wynikającego z zaangażowań wobec osób wewnętrznych (art. 79 ustawy – Prawo bankowe).
- 4) Ryzyka wynikającego z zaangażowań o tym samym rodzaju zabezpieczenia.
- 5) Ryzyka wynikającego z zaangażowań o tym samym celu kredytowania (np. kredyty samochodowe, mieszkaniowe).
- 6) Ryzyka wynikającego z długości okresu zaangażowanych środków (zaangażowania długoterminowe).

1.3. Polityka stosowania zabezpieczeń i ograniczania ryzyka kredytowego

Podejmując decyzje o zaangażowaniu kredytowym, Bank dąży do uzyskania pełnego zabezpieczenia, o jak najwyższej jakości przez cały okres kredytowania. Jakość zabezpieczenia oceniana jest według jego płynności, aktualnej wartości rynkowej, wpływu na poziom tworzonych rezerw. Prowadzona przez Bank polityka zabezpieczeń ma na celu należyte zabezpieczenie interesu Banku, w tym przede wszystkim ustanowienie zabezpieczeń umożliwiających wysoki poziom odzysku z wierzytelności w przypadku konieczności prowadzenia działań windykacyjnych. Podczas ustanawiania zabezpieczeń dopuszczalne było stosowanie jednocześnie kilku form zabezpieczania wierzytelności.

W Banku stosowane formy zabezpieczenia transakcji kredytowych uzależnione są od poziomu ryzyka, wielkości i rodzaju zaangażowania, przyjętych innych form minimalizacji ryzyka lub jego skutków. Stosowane najczęściej w praktyce główne rodzaje przyjmowanych przez Bank prawnych zabezpieczeń dla poniżej wymienionych kategorii ekspozycji kredytowych to:

- 1) Ekspozycje wobec klientów detalicznych – weksel własny kredytobiorcy, poręczenie osób fizycznych, a dla kredytów na nieruchomości oraz o wyższych wartościach zabezpieczania hipoteczne.
- 2) Ekspozycje wobec klientów instytucjonalnych – nieruchomości komercyjne, mieszkaniowe, przewłaszczenia i zastaw na maszynach i urządzeniach.

Ustalając formę i wysokość zabezpieczenia Bank bierze pod uwagę

- 1) Rodzaj ryzyka i ocenę podmiotu
- 2) Wielkość i rodzaj zaangażowania
- 3) Okres zaangażowania

1.4. Monitorowanie i pomiar ryzyka

W procesie zarządzania ryzykiem kredytowym Bank monitoruje poziom ryzyka kredytowego. Monitoring ma za zadanie:

- 1) Zidentyfikowanie ekspozycji kredytowych zagrożonych,
- 2) Zaklasyfikowanie ekspozycji kredytowych do odpowiedniej grupy ryzyka,
- 3) Utworzenie odpowiedniego poziomu rezerw,
- 4) Podjęcie działań zapobiegawczych w celu wyeliminowania następstw ryzyka kredytowego.

Szczegółowe zasady monitorowania portfela należności, określają odpowiednie procedury wewnętrzne przyjęte przez Zarząd. Na poziomie indywidualnej transakcji monitorowanie obejmuje kredytobiorców, w tym:

- 1) Sytuację ekonomiczno-finansową kredytobiorcy z uwzględnieniem mierników ilościowych i jakościowych.
- 2) Ocenę skuteczności, adekwatności przyjętych zabezpieczeń - analizę i stan prawny zabezpieczeń.
- 3) Terminowość obsługi transakcji.
- 4) Realizację warunków decyzji kredytowej.
- 5) Okresowe wizyty u klienta.
- 6) Obserwację wysokości obrotów i sald na rachunku bieżącym i kredytowym.
- 7) Terminowość wywiązywania się ze zobowiązań dotyczących przekazywania do Banku informacji i dokumentów, zgodnie z umową z Bankiem.
- 8) Strukturę własnościową, organizacyjną, formę prawną prowadzonej działalności.
- 9) Obserwację zmian uwarunkowań zewnętrznych, która może wywierać niekorzystny wpływ na sytuację ekonomiczno-finansową kredytobiorcy.

Pomiar ryzyka kredytowego jest częścią procesu zarządzania ryzykiem, w którym analizuje się zarówno ryzyko kredytowe pojedynczej ekspozycji kredytowej (monitoring), portfela kredytowego, jak również wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kredytowego.

Z uwagi na istotne zaangażowanie Banku w ekspozycje zabezpieczone hipotecznie i na nieruchomości Bank dokonuje poszerzonej analizy oraz pomiaru i oceny ryzyka wynikającego z tego zaangażowania. Bank m.in. dokonuje badania poziomu zaangażowania Banku w ekspozycje kredytowe zabezpieczone hipotecznie, jakości portfela kredytowego w grupie tych ekspozycji, wartości ww. ekspozycji w sytuacji zagrożonej, wartości i jakości indywidualnie istotnych ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie, poziomu wskaźnika LtV. Bank przeprowadza również w ramach testu warunków skrajnych ocenę wpływu spadku wartości rynkowej zabezpieczeń na zabezpieczenie portfela kredytowego.

1.5. Raportowanie ryzyka

Ryzyko kredytowe raportowane jest w ramach systemu informacji zarządczej. Raportowaniu w ramach ryzyka kredytowego podlegają takie elementy jak:

- 1) Konieczność tworzenia rezerw celowych na kredyty (zgodnie z regulacjami wewnętrznymi z częstotliwością uzależnioną od wartości zaangażowania).
- 2) Informacje o jakości portfela kredytowego w podziale na poszczególne segmenty klientów, oddziały (klasy ryzyka, okresy przeterminowania).
- 3) Monitoring portfela kredytowego pod kątem koncentracji.
- 4) Monitoring portfela ekspozycji zabezpieczonych hipotecznie i na finansowanie nieruchomości.
- 5) Monitoring portfela ekspozycji detalicznych.

Rada Nadzorcza syntetyczną informację o ryzyku kredytowym otrzymuje w okresach kwartalnych.

1.6. Organizacja procesu zarządzania ryzykiem

W procesie zarządzania ryzykiem kredytowym Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad wielkością podejmowanego przez Bank ryzyka kredytowego. W szczególności do zadań Rady Nadzorczej należy zatwierdzanie generalnych zasad polityki finansowej Banku w zakresie wielkości ryzyka kredytowego, możliwego do zaakceptowania ze względu na bezpieczeństwo funkcjonowania oraz sprawowanie nadzoru nad realizacją przyjętych przez Bank założeń w zakresie ryzyka kredytowego.

Zarząd Banku odpowiada za zorganizowanie właściwego i skutecznego procesu zarządzania ryzykiem kredytowym oraz nadzór nad tym procesem. Zarząd odpowiada za realizację celów w zarządzaniu ryzykiem kredytowym, za prowadzenie działalności Banku zgodnie z zasadami określonymi w Polityce kredytowej. Do zadań Zarządu Banku należy w szczególności zatwierdzenie limitów określających górną granicę akceptowalnego poziomu ryzyka kredytowego, ocena raportów z analizy ryzyka kredytowego i podejmowanie na jej podstawie decyzji operacyjnych, doskonalenie procesu zarządzania ryzykiem kredytowym w celu dostosowania do rozmiarów i rodzaju prowadzonej działalności. Zarząd Banku podejmuje również decyzje kredytowe zastrzeżone dla jego kompetencji.

Za zarządzanie ryzykiem kredytowym związanym z udzielaniem kredytów oraz gwarancji odpowiada Członek Zarządu, któremu podlega m.in. Wydział Analiz kredytowych, Monitoringu i Windykacji. Ryzyko związane z koncentracją portfela kredytowego oraz ryzyko kredytowe na rynku hurtowym (lokowanie nadwyżek środków) podlega bezpośrednio Wiceprezesowi Zarządu ds. ekonomiczno-finansowych. Wiceprezes ds. handlowych odpowiada m.in. za realizację polityki kredytowej, nadzorowanie pracy podległych komórek organizacyjnych.

Oprócz Rady Nadzorczej i Zarządu Banku w procesie zarządzania ryzykiem kredytowym uczestniczą w szczególności:

- 1) Stanowisko Analiz Kredytowych, które dokonuje przed podjęciem decyzji kredytowej przez Zarząd weryfikacji dokumentacji kredytowej pod kątem kompletności, poprawności i wiarygodności, weryfikacji oceny zdolności kredytowej, oceny adekwatności proponowanych zabezpieczeń oraz oceny poprawności propozycji decyzji kredytowych.
- 2) Stanowisko Monitoringu, do zadań którego w procesie zarządzania ryzykiem kredytowym należy m.in. prowadzenie monitoringu ekspozycji kredytowych zgodnie z obowiązującymi w Banku zasadami oraz przepisami prawa a także podejmowanie decyzji w zakresie klasyfikacji ekspozycji kredytowych klientów instytucjonalnych w zakresie objętym monitoringiem.
- 3) Stanowisko Windykacji, do zadań którego w procesie zarządzania ryzykiem kredytowym należy m.in. podejmowanie czynności przymusowej windykacji oraz współdziałanie z organami egzekucyjnymi na rzecz odzyskania należności.
- 4) Dyrektor ds. Finansowych - Główny Księgowy, do zadań którego w ramach zarządzania ryzykiem kredytowym należy lokowanie nadwyżki środków niezaangażowanych w działalność kredytową zgodnie z przyjętymi limitami przez Zarząd oraz polityką Banku. Odpowiada za przestrzeganie limitów w zakresie lokowania nadwyżek środków niezaangażowanych w działalność kredytową.
- 5) Wydział Ryzyka i Analiz, który zajmuje się pomiarem i monitorowaniem poziomu ryzyka koncentracji zaangażowań w Banku. Przeprowadza okresowe analizy ryzyka portfela kredytowego oraz koncentracji zaangażowań.
- 6) Pozostałe komórki i jednostki organizacyjne uczestniczące w zarządzaniu ryzykiem kredytowym przestrzegają postanowień regulacji w zakresie działalności kredytowej, przekazują informacje niezbędne do zarządzania ryzykiem kredytowym w trybie wskazanym w regulacjach wewnętrznych.

Proces zarządzania ryzykiem kredytowym podlega kontroli wewnętrznej funkcjonalnej oraz kontroli Wydziału Audytu Wewnętrznego.

2. Ryzyko walutowe

Ryzyko walutowe - jest to ryzyko niekorzystnych zmian kursów walut obcych w stosunku do PLN, prowadzących do powstania znacznych strat w przypadku otwartych pozycji w walutach obcych; zmienność kursów walut związana jest z czynnikami całkowicie niezależnymi od Banku;

W Banku ryzyko walutowe dotyczy wyłącznie portfela bankowego. Bank nie prowadzi operacji walutowych w portfelu handlowym. Celem zarządzania ryzykiem walutowym jest zapewnienie rentowności działalności walutowej przy określonej, akceptowalnej przez Bank ekspozycji na ryzyko walutowe rozumiane jako prowadzenie działalności walutowej w ramach przyjętych przez Bank limitów.

W 2014 roku Bank posiadał walutowe aktywa i pasywa odsetkowe w następujących walutach: EUR, USD, GBP, CHF. Bank nie udzielał kredytów w walutach obcych. Tabela zawiera zestawienie pozycji walutowych na koniec 2013 i 2014 roku oraz wartość średnią i maksymalną w 2014 roku w wartościach bezwzględnych.

(w tys. waluty)

Waluta	Wartość średnia w 2014	Wartość maksymalna w 2014	Stan na 31.12.2014	Stan na 31.12.2013
USD	3,5	9,5	4,3	3,6
EUR	4,7	23,8	4,2	1,2
GBP	2,3	4,6	2,1	0,0
CHF	4,1	6,6	0,5	4,3

Bank w procesie zarządzania ryzykiem walutowym dokonuje pomiaru tego ryzyka oraz jego ograniczania poprzez:

- 1) Wyliczanie pozycji walutowych netto oraz limitowanie dopuszczalnych otwartych pozycji w poszczególnych walutach.
- 2) Wyliczanie pozycji całkowitej oraz ustalenie limitu w odniesieniu do funduszy własnych.
- 3) Wyliczanie wartości zagrożonej (VaR 1 dniowy) oraz limitowanie tej wartości w odniesieniu do poziomu funduszy własnych.
- 4) Przeprowadzanie testów warunków skrajnych.

Bank wylicza wartości VaR na podstawie obserwacji historycznych kursów walutowych z ostatnich 250 dni roboczych przy założeniu 99% przedziału ufności. Testy warunków skrajnych dla ryzyka walutowego służą określeniu potencjalnej straty na jaką narażony jest Bank przy wystąpieniu bardzo niekorzystnych (skrajnych) zmian kursów walutowych. Bank przeprowadza w ramach testów warunków skrajnych scenariusze

historyczne – scenariusze na podstawie historycznych obserwacji kursów walutowych. Limity na pozycje indywidualne oraz limit na pozycję całkowitą monitorowane są w trybie dziennym, limit VaR monitorowany jest w cyklu dekadowym. W całym 2014 roku średni poziom ryzyka walutowego kształtował się na niskim poziomie. Dane dotyczące poziomu pozycji całkowitej w 2014 roku przedstawiono w tabeli.

Treść		Wartość (tys. zł.)	% funduszy własnych
Pozycja walutowa całkowita w 2014 r.	Poziom maksymalny	121,4	0,27%
	Poziom średni	51,2	0,11%

Bank przygotowuje następujące cykliczne raporty dotyczące ekspozycji na ryzyko walutowe (dziennie, dekadowe, miesięczne). Informacje dla Zarządu są przekazywane w trybie miesięcznym. Rada Nadzorcza otrzymuje syntetyczną informację o ryzyku walutowym w okresach kwartalnych.

W procesie zarządzania ryzykiem walutowym w Banku uczestniczą:

- 1) Rada Nadzorcza, która sprawuje nadzór nad wielkością podejmowanego przez Bank ryzyka walutowego, akceptuje politykę Banku w zakresie ryzyka walutowego.
- 2) Zarząd Banku, który zapewnia organizowanie właściwego i skutecznego procesu zarządzania ryzykiem walutowym oraz nadzór nad tym procesem, dokonuje oceny raportów z analizy ryzyka walutowego i podejmuje na tej podstawie decyzje operacyjne i strategiczne.
- 3) Dyrektor ds. Finansowych - Główny Księgowy, który odpowiada za utrzymanie i skład portfela aktywów i pasywów walutowych na poziomie zapewniającym utrzymanie poziomu ryzyka na akceptowanym poziomie oraz zapewniającym realizację dodatnich wyników finansowych na prowadzonej działalności walutowej.
- 4) Wydział Ryzyka i Analiz, w którego kompetencjach jest raportowanie na temat ryzyka walutowego, przeprowadzanie okresowych analiz ryzyka, weryfikacja metody pomiaru i limitowania tego ryzyka, określanie efektywnych metod monitorowania limitów, w tym powiadamiania o ich przekroczeniu.
- 5) Wydział Audytu Wewnętrznego, który w procesie zarządzania ryzykiem walutowym dokonuje oceny organizacji procesu zarządzania ryzykiem walutowym oraz oceny adekwatności i jakości procedur dotyczących zarządzania ryzykiem walutowym.
- 6) Pozostałe komórki i jednostki organizacyjne uczestniczące w zarządzaniu ryzykiem walutowym przekazują informacje niezbędne do zarządzania ryzykiem walutowym w trybie wskazanym w regulacjach wewnętrznych.

3. Ryzyko operacyjne

Ryzyko operacyjne to możliwość wystąpienia straty wynikającej z niedostosowania lub zawodności procesów wewnętrznych, ludzi, systemów lub ze zdarzeń zewnętrznych, obejmuje również ryzyko prawne. System zarządzania ryzykiem operacyjnym Banku funkcjonuje w celu:

- 1) minimalizowania strat z tytułu ryzyka operacyjnego;
- 2) usprawniania procesów wewnętrznych;
- 3) zwiększenia szybkości oraz adekwatności reakcji na zdarzenia wewnętrzne i zewnętrzne;
- 4) braku konieczności tworzenia dodatkowego wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka operacyjnego ponad wymóg regulacyjny;
- 5) zapobiegania powstawaniu zagrożeń o charakterze katastroficznym lub zagrażających utratą ciągłości działania Banku.

System ten tworzą w szczególności: wewnętrzne akty prawne, do których należą przede wszystkim: Polityka i Instrukcja zarządzania ryzykiem operacyjnym, ponadto struktura organizacyjna systemu, narzędzia informatyczne wspomagające realizację procesu zarządzania ryzykiem operacyjnym oraz dane o incydentach i zdarzeniach rzeczywistych zaistniałych w obszarze wymienionego ryzyka.

W skład struktury zarządzania ryzykiem operacyjnym w Banku wchodzi:

- 1) Rada Nadzorcza, która m.in. sprawuje nadzór nad skutecznością systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym, zatwierdza dokumenty strategiczne, w tym poziom apetytu/tolerancji na ryzyko.
- 2) Zarząd, który m.in. odpowiada za opracowanie i wdrożenie pisemnej polityki zarządzania ryzykiem operacyjnym, a także za opracowanie systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym, jego wdrożenie, zapewnienie jego spójności ze strategią zarządzania tym ryzykiem oraz właściwe funkcjonowanie tego systemu w Banku.
- 3) Wiceprezes ds. ekonomiczno-finansowych, który m.in. koordynuje i nadzoruje w sposób bieżący procesy zarządzania ryzykiem operacyjnym w skali całego Banku.

- 4) Wydział zarządzania ryzykiem operacyjnym oraz ryzykiem braku zgodności, które m.in. dokonuje lub koordynuje odpowiednio czynności identyfikacji, pomiaru i oceny poziomu narażenia na ryzyko operacyjne dla wszystkich istotnych obszarów działalności Banku oraz wszystkich nowych produktów, procesów i systemów, prowadzi odpowiednie rejestry i ewidencje obejmujące dane dotyczące zjawiska ryzyka operacyjnego. Uczestniczy w opracowaniu metod przeciwdziałania ryzyku operacyjnemu we współpracy z komórkami organizacyjnymi odpowiadającymi za obszar, którego dotyczy dana metoda.
- 5) Wydział Audytu Wewnętrznego, który nadzoruje metodykę zarządzania ryzykiem operacyjnym Banku oraz dokonuje przeglądów (kontrol) poprawności realizacji procesu zarządzania tym ryzykiem i mechanizmów kontroli.
- 6) Inne jednostki i komórki organizacyjne Banku. Pracownicy m.in. odpowiadają za przestrzeganie zasad obowiązujących w Banku w zakresie ryzyka operacyjnego oraz zobowiązani są do przekazywania informacji o incydentach i zdarzeniach operacyjnych. Natomiast Kierownictwo jednostek oraz komórek organizacyjnych zarządza ryzykiem operacyjnym podległych jednostek lub komórek. Oznacza to, że Kierownictwo w zakresie swoich kompetencji podejmuje działania ograniczające potencjalne zagrożenia w obszarze ryzyka operacyjnego oraz łagodzące negatywne skutki zrealizowania tego ryzyka.

Ryzyko operacyjne Banku identyfikowane jest ex ante (zdarzenia potencjalne), poprzez przede wszystkim samoocenę ryzyka operacyjnego, analizy scenariuszowe testów warunków skrajnych oraz przeglądy zarządcze procesów kluczowych w Banku (istotnych obszarów działalności) i weryfikację mechanizmów kontroli wewnętrznej, a także ex post (zdarzenia rzeczywiste, incydenty), poprzez rejestrację zdarzeń operacyjnych w centralnej bazie zdarzeń ryzyka operacyjnego oraz obliczanie wskaźników ryzyka (KRI). Oceny poziomu ryzyka operacyjnego Bank dokonuje w szczególności poprzez:

- 1) Historyczne informacje o stratach,
- 2) Mapy ryzyka operacyjnego,
- 3) Analizy scenariuszowe testów warunków skrajnych, których wyniki są konfrontowane z kapitałem alokowanym na ryzyko operacyjne,
- 4) Samoocenę ryzyka,
- 5) Analizę kluczowych czynników ryzyka,
- 6) Wartości ustalonych wskaźników KRI.

Proces przeciwdziałania ryzyku operacyjnemu jest jednym z najważniejszych wchodzących w skład zarządzania ryzykiem operacyjnym. Bank w ramach przeciwdziałania ryzyku stosuje następujące sposoby:

- 1) Akceptowanie (świadome niepodejmowanie działań mających na celu ograniczenie prawdopodobieństwa lub skutków zmaterializowania się danego zagrożenia, wraz z ewentualnym zapewnieniem środków na pokrycie potencjalnie związanych z nim strat);
- 2) Ograniczanie (przede wszystkim poprzez odpowiednie zdefiniowanie procesów, produktów, systemów, ich opis/procedury oraz wprowadzenie mechanizmów kontrolnych);
- 3) Transferowanie (przeniesienie części lub całości ryzyka związanego z danym zagrożeniem na podmiot zewnętrzny, w szczególności poprzez zlecenie wykonywania czynności zewnętrznym dostawcom usług lub stosowanie ubezpieczeń);
- 4) Unikanie - niepodejmowanie działań, z którymi wiąże się dane zagrożenie – przy wysokim poziomie ryzyka operacyjnego.

W zakresie ograniczania ryzyka operacyjnego obowiązują procedury związane z realizacją polityki bezpieczeństwa, dotyczące przeciwdziałania praniu pieniędzy, zasad ochrony zasobów Banku, zarządzania ciągłością działania, ochrony danych osobowych, informacji niejawnych oraz zasad zarządzania bezpieczeństwem informacji w systemach teleinformatycznych.

System kontroli wewnętrznej odgrywa kluczową rolę w ograniczaniu całości ryzyka na jakie narażony jest w swojej działalności Bank, jest także istotnym elementem zarządzania ryzykiem operacyjnym. Wadliwie funkcjonujące mechanizmy kontroli wewnętrznej i zarządzania Bankiem mogą prowadzić do wzrostu zagrożenia z tytułu ryzyka operacyjnego. Weryfikację i ocenę systemu zarządzania ryzykiem i jego przeglądy są dokonywane przez komórkę audytu wewnętrznego.

W celu umożliwienia oceny ryzyka operacyjnego i skuteczne zarządzanie nim w Banku funkcjonuje system sprawozdawczości wewnętrznej. System Informacji Zarządczej (SIZ) w zakresie ryzyka operacyjnego ma na celu właściwe informowanie Członków Zarządu, Rady Nadzorczej Banku o poziomie ryzyka operacyjnego, na które narażony jest Bank, i tym samym umożliwia podejmowanie przez te organy działań profilaktycznych i zaradczych ograniczających ryzyko operacyjne lub jego negatywne skutki dla Banku. Raporty Zarząd Banku

otrzymuje w trybie miesięcznym a Rada Nadzorcza w trybie kwartalnym. Wymagany zakres raportów określają regulacje wewnętrzne.

W 2014 roku w Banku nie wystąpiły istotne zdarzenia ryzyka operacyjnego. Zarejestrowano 9 zdarzeń rzeczywistych, które wystąpiły w dwóch liniach biznesowych: Bankowość detaliczna oraz Płatności i rozliczenia. Kwota strat brutto z tytułu w/w zdarzeń na dzień 31.12.2014 r. wyniosła 13,05 tys. zł., natomiast kwota strat netto tj. po pomniejszeniu o uzyskane odzyski wyniosła 4,46 tys. zł. tj. 0,14% wymogu na ryzyko operacyjne. Największa strata z tytułu pojedynczego zdarzenia rzeczywistego ryzyka operacyjnego w kwocie brutto 5,8 tys. zł. (zdarzenie z rodzaju - uszkodzenia aktywów). Strata została w całości odzyskana z tytułu zwrotu z ubezpieczenia. Klasyfikację zdarzeń rzeczywistych za rok 2014 wg kategorii zdarzeń w kwocie strat brutto przedstawia poniższa tabela (dane w pełnych złotych):

Rodzaj zdarzenia	Kategoria zdarzenia w ramach rodzaju	Liczba zdarzeń rzeczywistych	Kwota <u>straty brutto</u> z tytułu zdarzenia operacyjnego (tys. zł.)
Oszustwa zewnętrzne	Kradzież i oszustwo	3	(S) 4,14
Uszkodzenia aktywów	Kłęski żywiołowe i inne zdarzenia	3	(S) 8,30
Dokonywanie transakcji, dostawa oraz zarządzanie procesami	Wprowadzanie do systemu, wykonywanie, rozliczanie i obsługa transakcji	2	(S) 0,11
	Monitorowanie i sprawozdawczość	1	(S) 0,50
	Razem	9	(S) 13,05

W ramach ryzyka operacyjnego Bank identyfikuje również ryzyko outsourcingu czyli ryzyko negatywnego wpływu ze strony podmiotu zewnętrznego na ciągłość, integralność lub jakość funkcjonowania Banku, jego majątku lub pracowników. Zarządzanie ryzykiem outsourcingu odbywa się w Banku na podstawie pisemnych zasad i procedur, które opisują metody identyfikacji, pomiaru oraz monitorowania ryzyka outsourcingu. W regulacjach określony jest także zakres kompetencji poszczególnych jednostek Banku w procesie powierzenia czynności bankowych oraz czynności faktycznych, związanych z działalnością bankową podmiotom zewnętrznym. Bank zakłada, iż umowy outsourcingu będą realizowane w zakresie obsługi systemów IT, w tym centrum zapasowego z dostawcą systemu głównego firmy SoftNet sp. z o.o. Bank nie posiadał umów outsourcingowych z innymi podmiotami.

4. Ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej

Ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej – jest to ryzyko wynikające z narażenia aktualnego i przyszłego wyniku finansowego Banku (głównie wyniku odsetkowego) oraz posiadanych kapitałów (funduszy) na niekorzystny wpływ zmian niezależnych od Banku rynkowych stóp procentowych;

Bank ustanawia wewnętrzne limity ryzyka stopy procentowej, które dopuszczają ograniczony zakres wrażliwości wyniku odsetkowego i wartości kapitałów własnych na zmianę poziomu rynkowych stóp procentowych. Akceptowalna wielkość ekspozycji na ryzyko w księdze bankowej jest ustalana w relacji do aktualnego poziomu kapitałów własnych, generowanych przychodów odsetkowych w zależności od osiągniętych wyników finansowych. Limity uwzględniają apetyt na ryzyko określony w Polityce zarządzania ryzykiem stopy procentowej zatwierdzonej przez Radę Nadzorczą

Ryzyko stopy procentowej wynika z 4 podstawowych źródeł:

- 1) Ryzyko niedopasowania terminów przeszacowania – odnosi się przede wszystkim do portfela bankowego i wyraża się w zagrożeniu przychodów Banku, przede wszystkim odsetkowych, w sytuacji niekorzystnych zmian stóp procentowych lub istotnej zmiany struktury przeszacowania pozycji w bilansie powodującej zmiany w wyniku z tytułu odsetek.
- 2) Ryzyko bazowe – wynika z niedoskonałego powiązania (korelacji) stóp procentowych instrumentów generujących przychody i koszty odsetkowe, które to instrumenty mają jednocześnie te same okresy przeszacowania.
- 3) Ryzyko krzywej dochodowości – polega na zmianie relacji pomiędzy stopami procentowymi odnoszącymi się do różnych terminów, a dotyczącymi tego samego indeksu lub rynku.
- 4) Ryzyko opcji klienta – wynika z wpisanych w produkty bankowe opcji klienta, które mogą być zrealizowane w następstwie zmian stóp procentowych. Instrumenty zawierające opcje klienta są na ogół najbardziej typowe dla działalności bankowej usytuowanej w portfelu bankowym. Obejmują one kredyty dające kredytobiorcy prawo spłaty przed terminem części lub całości kredytu oraz różnego typu depozyty, pozwalające deponentom wycofać środki w dowolnym momencie. Opcje klienta są na

ogół realizowane, gdy stanowi to korzyść dla ich posiadacza i nie jest korzystne dla sprzedającego takie opcje.

Zarządzając ryzykiem stopy procentowej Bank korzysta z dostępnych metod pomiaru dostosowanych do rodzaju i skali prowadzonej działalności. Metody pomiaru ryzyka stopy procentowej stosowane w Banku:

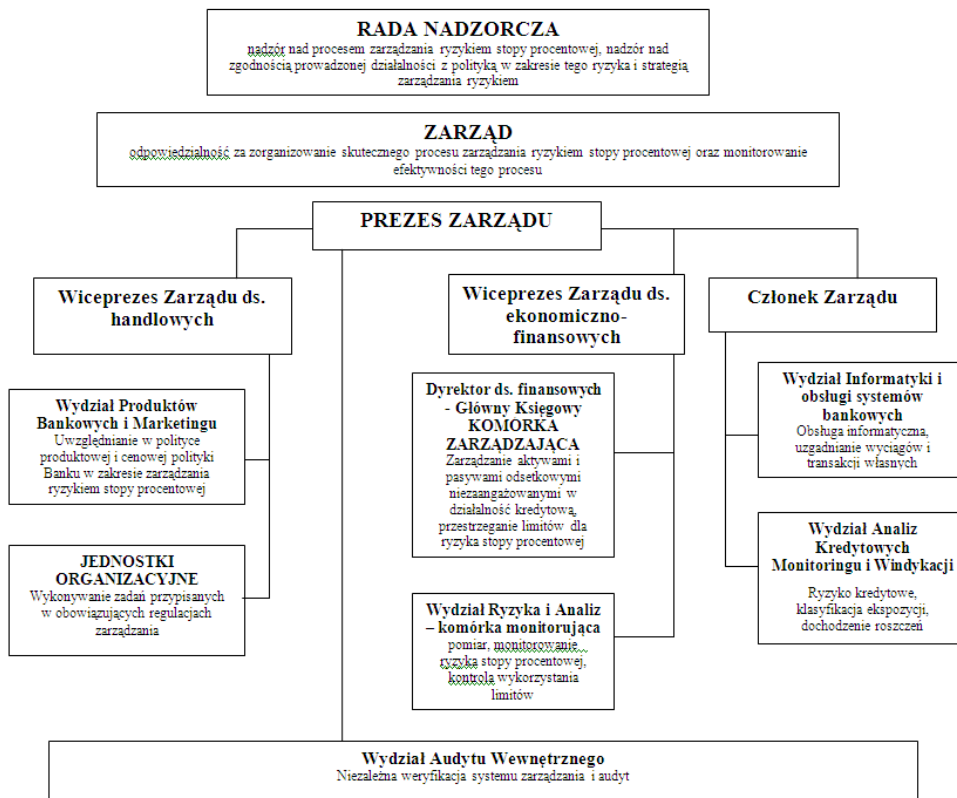
- 1) Analiza i pomiar ryzyka stopy procentowej metodą luki niedopasowania terminów przeszacowania.
- 2) Symulacja możliwego wpływu zmian stóp procentowych na wynik odsetkowy Banku.
- 3) Symulacja możliwego wpływu zmian stóp procentowych na wartość ekonomiczną kapitału Banku.
- 4) Analiza podstawowych wskaźników związanych z ryzykiem stopy procentowej.

W ramach raportowania ryzyka stopy procentowej:

- 1) Zarząd Banku otrzymuje w okresach miesięcznych raporty dotyczące ekspozycji na ryzyko stopy procentowej. Raport ten zawiera informacje o sytuacji na rynku stóp procentowych, strukturę aktywów i pasywów w aspekcie narażenia na ryzyko stopy procentowej, poziom narażenia Banku na poszczególne rodzaje ryzyka stopy procentowej, prognozę wyniku odsetkowego, poziom wykorzystania limitów.
- 2) Zarząd Banku syntetyczną informację o ryzyku stopy przekazuje Radzie Nadzorczej w okresach kwartalnych.

W procesie zarządzania ryzykiem stopy procentowej w Banku uwzględniono strukturę i kompetencje wynikające z Regulaminu Organizacyjnego Banku. W Banku przyjęty został następujący schemat organizacyjny zarządzania ryzykiem stopy procentowej:

Organizacja zarządzania ryzykiem stopy procentowej- schemat

5. Ryzyko płynności

Ryzyko płynności – jest to ryzyko utraty zdolności do terminowego wywiązywania się z bieżących i przyszłych zobowiązań bilansowych i pozabilansowych w terminie ich wymagalności bez ponoszenia nieakceptowalnych strat; ryzyko płynności jest jednym z najważniejszych ryzyk w działalności Banku;

Polityka Banku w zakresie płynności zakłada finansowanie działalności, poza funduszami własnymi, głównie z pozyskanych do obrotu depozytów od sektora niefinansowego oraz budżetowego. Oznacza to, że Bank prowadzi działalność w taki sposób, aby w dłuższym okresie czasu prowadzić działalność bez korzystania z rynku pieniężnego. Bank dopuszcza możliwość pozyskania dodatkowych krótkoterminowych środków od

innych podmiotów na rynku pieniężnym (Bank Zrzeszający) na zaspokojenie przejściowego zapotrzebowania na środki, niemniej lokaty z Banku Zrzeszającego służą bieżącej regulacji płynności Banku i jako depozyty niestabilne powinny być zabezpieczone aktywami płynnymi. Środki te nie mogą służyć finansowaniu działalności kredytowej oraz aktywów długoterminowych.

Bank kształtuje strukturę aktywów i pasywów, zapewniającą osiągnięcie zakładanych wskaźników finansowych, przy zaakceptowanym przez Bank poziomie ryzyka płynności. Bank dokonuje okresowych przeglądów i weryfikacji wewnętrznych limitów płynności finansowej.

W celu określenia poziomu ryzyka płynności finansowej Bank wykorzystuje różne metody jego pomiaru i oceny, w tym:

- 1) Badanie stabilności i koncentracji bazy depozytowej.
- 2) Ocenę wielkości nadwyżki aktywów płynnych nad pasywami niestabilnymi.
- 3) System limitów.
- 4) Analizy szokowe.
- 5) Metodę urealnionej luki płynności.
- 6) Analizę luki niedopasowania dla płynności długoterminowej (>12 miesięcy).
- 7) Kalkulacje wskaźników pomocniczych płynności, pozwalające na ocenę istotnych z punktu widzenia płynności relacji pomiędzy poszczególnymi pozycjami bilansowymi.
- 8) Kontrole środków w kasie i na rachunku nostro.
- 9) Prognozowanie przepływów pieniężnych na rachunku bieżącym.

W celu monitorowania i ograniczania ryzyka płynności Bank stosuje limity płynności i progi ostrzegawcze nałożone na wybrane miary m.in. limit na wskaźnik płynności, niedopasowania skumulowanych przepływów płynności, limity odnoszące się do struktury aktywów oraz pasywów, limity dotyczące pozycji pozabilansowych. Zgodnie z uchwałą KNF, Bank monitoruje oraz przestrzega nadzorcze miary płynności. W 2014 roku Bank spełniał wymagania wprowadzone uchwałą w zakresie minimalnych poziomów miar nadzorczych. Bank oblicza wskaźniki i wartości sprawozdawcze dla LCR i NFSR określone w Rozporządzeniu CRR (część szósta. płynność).

Bank posiada zdefiniowane plany awaryjnego działania w sytuacji kryzysowej zagrażającej płynności Banku. W ramach obowiązujących wewnętrznych procedur awaryjnych Bank posiada określone:

- 1) Zasady monitoringu czynników uznanych za oznaki zagrożenia płynności (symptomy ryzyka płynności).
- 2) Analizy scenariuszowe zdolności Banku do zaspokojenia zapotrzebowania na środki płynne (w przypadku kryzysu płynności w Banku i w sektorze bankowym).
- 3) Zasady postępowania w przypadku zagrożenia utratą płynności w zależności od stopnia zagrożenia.

Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad wielkością podejmowanego przez Bank ryzyka płynności i zatwierdza Politykę zarządzania ryzykiem płynności. Zorganizowanie właściwego i skutecznego procesu zarządzania ryzykiem płynności finansowej oraz nadzór nad tym procesem należy do kompetencji Zarządu Banku. Obok Rady Nadzorczej i Zarządu, koordynujących politykę zarządzania ryzykiem na najwyższym szczeblu, w procesie zarządzania płynnością Banku uczestniczą:

- 1) Członek Zarządu odpowiedzialny za pion ekonomiczno-finansowy, bezpośrednio nadzorujący ryzyko płynności.
- 2) Wydział Ryzyka i Analiz, który odpowiada za projektowanie i wdrażanie metod pomiaru, raportowania, limitowania i kontroli poszczególnych rodzajów ryzyk, projektowanie polityki zarządzania ryzykiem płynności, przeprowadzanie bieżących analiz oraz raportowanie na temat poziomu ryzyka płynności.
- 3) Dyrektor ds. Finansowych - Główny Księgowy, który odpowiada za operacyjne zarządzanie ryzykiem płynności, w tym za monitorowanie i zarządzanie płynnością złotową i walutową Banku w ramach obowiązujących limitów, utrzymanie i skład portfela aktywów płynnych, stan gotówki i stan środków na rachunku bieżącym na poziomie zabezpieczającym płynność finansową Banku.
- 4) Wydział Audytu Wewnętrznego odpowiada m.in. za ocenę organizacji procesu zarządzania, ocenę adekwatności i jakości procedur dotyczących zarządzania płynnością, ocenę adekwatności przyjętych limitów oraz ich weryfikacji.
- 5) Pozostałe komórki i jednostki organizacyjne przekazują informacje niezbędne do zarządzania ryzykiem płynności w trybie wskazanym w regulacjach wewnętrznych.

Bank opracowuje cykliczne raporty dotyczące ekspozycji na ryzyko płynności i zarządzania nią, których zakres określają regulacje wewnętrzne.

- 1) Dyrektor ds. finansowych - Główny Księgowy oraz Wiceprezes ds. ekonomiczno-finansowych sprawujący bezpośredni nadzór nad ryzykiem płynności – otrzymują raporty codzienne.

- 2) Zarząd – otrzymuje raporty miesięczne.
- 3) Rada Nadzorcza – otrzymuje raporty kwartalne.

6. Ryzyko biznesowe

Ryzyko biznesowe to ryzyko nie osiągnięcia założonych i koniecznych celów ekonomicznych z powodu niepowodzenia w rywalizacji rynkowej. Celem Banku w zakresie zarządzania ryzykiem biznesowym jest utrzymanie takiego profilu ryzyka biznesowego, który zapewni w określonych warunkach makroekonomicznych osiągnięcie dodatnich, optymalnych wyników finansowych w perspektywie bieżącej i długoterminowej, a w konsekwencji stały realny wzrost zasobów kapitałowych Banku.

W procesie zarządzania ryzykiem biznesowym uczestniczą:

- 1) Rada Nadzorcza:
 - Zatwierdza Strategię działania Banku,
 - Ocenia realizację przyjętych w Strategii założeń i celów,
 - Zatwierdza plany finansowe oraz ocenia ich realizację,
 - Ocenia wyniki finansowe oraz efektywność działania.
- 2) Zarząd Banku:
 - Przyjmuje i realizuje Strategię działania,
 - Przyjmuje plany finansowe,
 - Dokonuje oceny realizacji Strategii i planów oraz podejmuje stosowne decyzje zarządcze,
 - Analizuje wyniki finansowe pod kątem efektywności funkcjonowania celem zapewniania długoterminowej efektywności działania oraz realnego zwiększania funduszy własnych,
 - Analizuje wyniki testów warunków skrajnych oraz w uzasadnianych przypadkach podejmuje na tej podstawie stosowne decyzje zarządcze,
 - Uwzględnia aktualną i prognozowaną sytuację gospodarczą w realizowanej polityce Banku.
 - Przyjmuje procedury wdrażania nowych produktów.

W strukturze organizacyjnej jednostką wiodącą w zarządzaniu ryzykiem biznesowym jest Wydział Ryzyka i Analiz, który m.in.: przygotowuje projekt i koordynuje prace nad Strategią działania oraz planami finansowymi, dokonuje okresowych analiz stopnia realizacji Strategii przyjętych celów i założeń w Strategii i planach finansowych, przeprowadza testy warunków skrajnych dla ryzyka biznesowego zgodnie z przyjętą metodologią, dokonuje analiz makroekonomicznych oraz sporządza prognozy gospodarcze. Wyniki uwzględnia w bieżącej pracy analitycznej, przeprowadza analizy ryzyka wyniku finansowego w kontekście zagrożeń dla realizacji zakładanego wyniku finansowego.

Wydział Audytu Wewnętrzznego ocenia system zarządzania ryzykiem biznesowym w trybie określonym w planie kontroli.

W ramach ryzyka biznesowego w Banku identyfikuje się:

- 1) Ryzyko zmian makroekonomicznych (cyklu gospodarczego).
- 2) Ryzyko strategiczne.
- 3) Ryzyko wyniku finansowego.

6.1. Ryzyko zmian makroekonomicznych (cyklu gospodarczego)

Ryzyko zmian makroekonomicznych (cyklu gospodarczego) – jest to ryzyko zmiany warunków ekonomiczno-społecznych mających niekorzystny wpływ na podmiot. Bank zarządza ryzykiem cyklu gospodarczego przez:

- 1) Systematyczne monitorowanie zmian otoczenia makroekonomicznego oraz podejmowanie na podstawie tych analiz decyzji strategicznych i operacyjnych.
- 2) Dokonywanie okresowych testów warunków skrajnych.
- 3) Uwzględnianie parametrów ekonomicznych oraz ich prognoz w planowaniu finansowym, zarządzaniu bieżącą działalnością.
- 4) Okresową weryfikacją przyjętych założeń i prognoz długoterminowych.
- 5) Uzależnianie poziomu kapitału wewnętrznego w zależności od aktualnej/prognozowanej fazy cyklu gospodarczego (wzrost gospodarczy).

Sytuacja w gospodarce wpływa na kondycję sektora bankowego i w związku z tym ocena sytuacji makroekonomicznej powinna być uwzględniana przy podejmowaniu decyzji w bankach. Bank prowadzi monitoring wskaźników makroekonomicznych, obrazujących stan polskiej gospodarki, jak również przygotowuje w okresach kwartalnych raporty makroekonomiczne, będące podstawą do podejmowania odpowiednich decyzji przez Bank. Analiza czynników makroekonomicznych obejmuje w szczególności: poziom

wzrostu gospodarczego, poziom bezrobocia, poziom inflacji, dynamikę konsumpcji, informację o poziomie oszczędności ludności oraz preferencjach w zakresie lokowania tych oszczędności oraz ocenę perspektyw dalszego rozwoju gospodarczego. Informacje o wpływie sytuacji makroekonomicznej na poszczególne rodzaje ryzyka przekazywane są w ramach okresowych raportów i analiz ryzyka. Wyniki testów warunków skrajnych pozwalają natomiast zidentyfikować kluczowe obszary z punktu widzenia parametrów makroekonomicznych odzwierciedlających zachowanie gospodarki w fazie dekonunktury. Rada Nadzorcza w zakresie ryzyka zmian makroekonomicznych otrzymuje syntetyczną informację w okresach kwartalnych.

W 2014 roku, mimo korzystniejszych wskaźników makroekonomicznych w porównaniu do 2013 roku, jednak z uwagi na umiarkowany poziom wzrostu gospodarczego i w dalszym ciągu wysoki poziom bezrobocia w działalności bankowej utrzymywał się podwyższony poziom tego ryzyka.

6.2. Ryzyko strategiczne

Ryzyko strategiczne - jest to obecne lub przewidywane ryzyko niekorzystnego oddziaływania na źródła przychodów Banku oraz w konsekwencji na wielkość posiadanych kapitałów (funduszy), wynikające ze zmian w otoczeniu biznesowym oraz z niekorzystnych decyzji biznesowych, wadliwej ich realizacji lub braku reakcji na zmiany w tym otoczeniu. Bank obejmuje również pod tą kategorią ryzyko regulacyjne oraz konkurencji.

W procesie zarządzania ryzykiem strategicznym Bank:

- 1) Opracowuje Strategię działania, która w szczególności określa cele strategiczne, inicjatywy strategiczne (zadania do wykonania w ramach realizacji strategii) oraz wprowadza obiektywne mierniki realizacji celów.
- 2) Posiada sformalizowany proces wdrażania nowych produktów.
- 3) Posiada plany finansowe.
- 4) Dokonuje oceny realizacji Strategii i planów oraz w uzasadnionych przypadkach dokonuje ich aktualizacji/korekty celem dostosowania do warunków funkcjonowania.
- 5) Dokonuje oceny zmian w otoczeniu mających wpływ na funkcjonowanie Banku, w tym zmian w zakresie konkurencji.

Monitorowanie realizacji Strategii oraz planów ma na celu badanie skuteczności podejmowanych działań w ramach dążenia do osiągnięcia celów Banku, zdefiniowanych w Strategii oraz jakościową ocenę ryzyka strategicznego Banku. Rada Nadzorcza otrzymuje syntetyczną informację w zakresie wykonania planów w okresach kwartalnych. W ostatnich latach Bank nie zmieniał istotnie celów i zasad zawartych w Strategii działania. Aktualnie realizowana jest Strategia na lata 2014-2016.

6.3. Ryzyko wyniku finansowego

Ryzyko wyniku finansowego – jest to ryzyko wynikające z niewłaściwej dywersyfikacji źródeł osiąganego wyniku finansowego (zysku) lub niezdolności Banku do utrzymania wystarczającego i stabilnego poziomu rentowności na poziomie zapewniającym realne utrzymanie wartości kapitałów.

Bank zarządza ryzykiem wyniku finansowego przez:

- 1) Dywersyfikację źródeł przychodów poprzez ograniczanie koncentracji we wszystkich istotnych aspektach zarówno po stronie depozytów jak i kredytów.
- 2) Dążenie do zapewnienia korzystnych wyników w perspektywie długoterminowej m.in. poprzez wzrost skali działania i zwiększanie udziału w rynku. Bank nie dąży do maksymalizacji zysków krótkoterminowych.
- 3) Systematyczne monitorowanie osiągniętych wyników w odniesieniu do danych historycznych oraz założeń przyjmowanych w planach jak również grupy rówieśniczej.

W procesie identyfikacji i monitorowania ryzyka wyniku finansowego istotnym jest zidentyfikowanie i właściwe monitorowanie zagrożeń związanych z realizacją wyniku finansowego na poziomie wynikającym z potrzeby prowadzenia bieżącej działalności i rozwoju, głównie w celu zapewnienia odpowiedniego zasilenia kapitału.

Identyfikacji ryzyka wyniku finansowego służy system analizy finansowej zawarty w systemie informacji zarządczej dla kierownictwa, Obejmuje ona szereg informacji i analiz a w szczególności analizę źródeł dochodów oraz kosztów oraz ich zmian w czasie, analizę wskaźnikową, analizę kosztów rzeczowych, analizę realizacji planu i istotnych odchyżeń w obszarze rachunku wyników (kwartalnie), testy warunków skrajnych określających kluczowe czynniki ryzyka biznesowego i ich wpływ na ryzyko wystąpienia straty. Rada Nadzorcza otrzymuje syntetyczną informację w zakresie ryzyka wyniku finansowego w okresach kwartalnych.

7. Ryzyko kapitałowe (w tym ryzyko dźwigni finansowej)

Ryzyko kapitałowe – jest to ryzyko niewłaściwej struktury posiadanych funduszy własnych w relacji do skali i rodzaju działalności Banku lub ryzyko ewentualnych problemów Banku w pozyskaniu dodatkowego kapitału (funduszy), w szczególności, gdy proces ten musi być przeprowadzony szybko lub w okresie niesprzyjających warunków rynkowych. W ramach ryzyka kapitałowego uwzględnia się ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej. Ryzyko kapitałowe, w tym ryzyko dźwigni może zmaterializować się w postaci braku kapitału adekwatnego do prowadzonej i planowanej działalności oraz ryzykiem braku wystarczającego kapitału na wypadek pokrycia strat.

Zarządzanie ryzykiem kapitałowym ma na celu zapewnienie kontynuacji rozwoju działalności Banku przy zapewnieniu pokrycia przez kapitał własny wszystkich zidentyfikowanych materialnych rodzajów ryzyka na jakie naraża Bank prowadzona działalność, a także zapewnienia adekwatnego poziomu kapitału własnego w przyszłości dla realizacji założeń Strategii działania Banku. Cele w zakresie ryzyka kapitałowego określone są w Polityce kapitałowej przyjętej przez Zarząd i zatwierdzonej przez Radę Nadzorczą.

W procesie zarządzania i monitorowania poziomu adekwatności kapitałowej uczestniczą:

- 1) Rada Nadzorcza, która sprawuje kontrolę nad zgodnością realizowanej polityki działania z przyjętą Polityką kapitałową Banku.
- 2) Zarząd Banku, który głównie podejmuje działania strategiczne mające na celu zarządzanie poziomem adekwatności kapitałowej, prowadzeniem działalności w ramach przyjętych limitów zgodnie z Polityką kapitałową oraz informuje o poziomie adekwatności kapitałowej Radę Nadzorczą.
- 3) Dyrektor ds. finansowych - Główny Księgowy prowadzi działalność inwestycyjną uwzględniającą limity alokacji kapitału
- 4) Wydział Ryzyka i Analiz, który przede wszystkim sporządza okresowe raporty i analizy dotyczące poziomu kapitałów własnych, adekwatności kapitałowej oraz wyników testów warunków skrajnych.
- 5) Wydział Księgowości i Sprawozdawczości, który wylicza wielkość funduszy własnych i wymóg kapitałowy.
- 6) Wydział Audytu Wewnętrznego, do którego należy sprawowanie kontroli wewnętrznej instytucjonalnej.

Bank ustala limity w zakresie adekwatności kapitałowej, które mają na celu zapewnienie adekwatności kapitałowej również w przypadku odchylenia od planowanych poziomów ryzyka z powodu zmiany warunków zewnętrznych, niedoskonałości procesów i dodatkowych oszacowań czy też wystąpienia warunków skrajnych.

Proces zarządzania obejmuje szczegółowy system raportowania, który obejmuje m.in. bieżące dane o poziomie funduszy, współczynnikach kapitałowych, wymogach kapitałowych, dźwigni finansowej, poziomie wykorzystania limitów oraz symulacje scenariuszy testów warunków skrajnych i scenariuszy prognostycznych dla celów określenia możliwości rozwojowych i wrażliwości adekwatności kapitałowej na wystąpienie niekorzystnych czynników wewnętrznych i zewnętrznych (warunki skrajne).

Rada Nadzorcza otrzymuje syntetyczną informację z zakresu ryzyka kapitałowego w okresach kwartalnych.

Struktura funduszy własnych Banku jest korzystna z punktu widzenia ich stabilności oraz dywersyfikacji - dominują fundusze niepodzielne. W 2014 roku współczynniki kapitałowe w Banku kształtowały się znacznie powyżej minimalnych poziomów wymaganych prawem, co oznacza, iż prowadzi działalność skorelowaną z posiadaną bazą kapitałową i zapewniała odpowiednie bufora kapitałowe na wypadek warunków skrajnych na poziomie zgodnym z założeniami przyjętymi w Polityce kapitałowej.

8. Ryzyko modeli

Ryzyko modeli – oznacza potencjalną stratę, jaką może ponieść Bank, w wyniku decyzji, które mogły zasadniczo opierać się na danych uzyskanych przy zastosowaniu modeli wewnętrznych, z powodu błędów w opracowaniu, wdrażaniu lub stosowaniu takich modeli.

Z uwagi na rodzaj i skalę prowadzonej działalności Bank stosuje modele uproszczone dobrze usankcjonowane w praktyce bankowej głównie, jako narzędzia wspierające i wspomagające ocenę ryzyka. Bank nie stosuje modeli decyzyjnych ani też modeli do wyceny aktywów stąd ryzyko modeli ma ograniczony wpływ na proces zarządzania Bankiem i na ryzyko błędnych decyzji związanych z wynikami generowanymi przez model. W toku bieżącej działalności ryzyko modeli jest minimalizowane poprzez system przeglądów i weryfikacji stosowanych regulacji, właściwe udokumentowanie założeń do modeli oraz weryfikację historyczną generowanych przez nie wyników.

Bank dokonuje klasyfikacji modeli na modele istotne oraz modele pozostałe. Za modele istotne Bank uznaje modele wykorzystywane w procesie kalkulacji kapitału wewnętrznego z zastrzeżeniem, że wyniki modelu są

jedynym wyznacznikiem wartości alokowanego kapitału na dany rodzaj ryzyka. W procesie zarządzania ryzykiem modeli uczestniczą:

- 1) Rada Nadzorcza - zatwierdza politykę określającą zasady zarządzania ryzykiem modeli oraz otrzymuje informacje o wynikach audytu z obszaru ryzyka modeli
- 2) Zarząd Banku - wprowadza regulacje w zakresie zarządzania ryzykiem modeli, określa jednostki odpowiedzialne za administrowanie modelami, zatwierdza założenia modeli oraz określa pisemne kryteria ich weryfikacji oraz otrzymuje wyniki weryfikacji modeli i podejmuje stosowne decyzje.
- 3) Jednostki organizacyjne odpowiedzialne za administrowanie modelem danego ryzyka - dokonują weryfikacji modeli zgodnie z przyjętymi założeniami, proponują zmiany do modelu oraz przedstawiają Zarządowi raporty z wyników weryfikacji.
- 4) Wydział Ryzyka i Analiz - weryfikuje zasady zarządzania ryzykiem modeli i przedstawia wyniki weryfikacji oraz propozycje uzasadnionych zmian dla Zarządu.
- 5) Wydział Audytu Wewnętrznego - dokonuje oceny systemu zarządzania ryzykiem modeli oraz w ramach kontroli poszczególnych obszarów ryzyka dokonuje oceny funkcjonowania modeli w tych obszarach.

Monitoring modeli odbywa się w ramach przeglądów zarządczych procedur z obszaru ryzyka, w ramach którego funkcjonuje model – wykonywany z częstotliwością minimum roczną oraz w ramach czynności kontrolnych w zakresie ryzyka modeli.

9. Ryzyko rezydualne

Ryzyko rezydualne – jest to ryzyko związane ze stosowaniem przez Bank technik redukcji ryzyka kredytowego (form zabezpieczeń), które mogą być mniej efektywne niż oczekiwano w momencie ich przyjmowania.

Celem zarządzania ryzykiem rezydualnym jest monitorowanie ryzyka rezydualnego w Banku, zapewnienie skuteczności technik redukcji ryzyka kredytowego oraz eliminowanie ryzyka związanego ze stosowaniem zabezpieczeń kredytowych. W ramach zarządzania ryzykiem rezydualnym Bank monitoruje pojedyncze zabezpieczone ekspozycje kredytowej (jakość i wartość zabezpieczeń, poprawność ustanowienia, ubezpieczenie) oraz portfel ekspozycji zabezpieczonych (zmiany cen nieruchomości, efekty działań windykacyjnych, kontrole wewnętrzne). Ryzyko rezydualne jest uwzględnione w procesie zarządzania ryzykiem kredytowym w procedurach wewnętrznych oraz systemie organizacji.

W ramach informacji zarządczej z zakresu ryzyka rezydualnego sporządzane są dla Zarządu zestawienia w okresach kwartalnych, półrocznych oraz raporty rozszerzone w okresach rocznych. Rada Nadzorcza otrzymuje syntetyczną informację z zakresu ryzyka rezydualnego w okresach rocznych.

10. Ryzyko transferowe

Ryzyko transferowe – jest to ryzyko niemożności wypełnienia przez dłużników Banku zobowiązań wobec Banku z powodu działań rządowych (w szczególności rządów krajów trzecich) w praktyce dotyczy to ograniczeń w możliwości dokonywania pieniężnych transferów zagranicznych;

Prowadzona działalność aktualnie nie naraża Banku na ten rodzaj ryzyka, zatem Bank nie wprowadzał odrębnych polityk i procedur w tym zakresie.

11. Ryzyko utraty reputacji

Ryzyko utraty reputacji – jest to obecne lub przewidywane ryzyko dla przychodów i kapitału, wynikające z negatywnego odbioru wizerunku Banku przez klientów, kontrahentów, udziałowców lub regulatorów. Jest to ryzyko związane z charakterem opinii obecnych lub potencjalnych Klientów na temat Banku, zmieniającym się w zależności od informacji, jakie napływają od Klientów samego Banku, pozostałych usługobiorców oraz z otoczenia Banku.

Celem zarządzania ryzykiem utraty reputacji jest budowa właściwego wizerunku Banku i przeciwdziałanie zjawiskom grożącym utracie wizerunku Banku, jako stabilnego podmiotu finansowego, spełniającego wymagania prawne i regulacyjne, właściwie reagującego na potrzeby Klientów oraz uczestniczącego w pozytywny sposób w rozwoju lokalnego środowiska. Ryzyko utraty reputacji zaliczyć należy do ryzyk, które trudno jest oszacować metodami ilościowo-jakościowymi. W toku normalnej działalności ryzyko to jest nieistotne i wydaje się nie mieć kluczowego wpływu na działalność Banku, niemniej brak świadomości właściwego monitorowania tego ryzyka oraz zarządzania nim jest niedopuszczalne w działalności Banku.

Ryzyko utraty reputacji jest ściśle powiązane z ryzykiem operacyjnym i braku zgodności, a metody ich pomiaru i zarządzania w istotnym stopniu pokrywają również istotny obszar ryzyka utraty reputacji stąd istotne znaczenie dla minimalizowania tego ryzyka ma rozwijanie metod zarządzania ryzykiem w Banku w tym

ryzykiem operacyjnym i brakiem zgodności. Dodatkowo Bank w sposób aktywny zarządza ryzykiem utraty reputacji poprzez:

- 1) Działania budujące wizerunek Banku jako instytucji zaangażowanej w społeczno-kulturalne inicjatywy lokalne np. sponsorowanie imprez kulturalno-oświatowych, udzielanie wsparcia finansowego klubom sportowym, strażom pożarnym, szkołom oraz innym organizacjom społecznym.
- 2) Dążenie do podnoszenia standardów placówek poprzez realizację prac modernizacyjnych.
- 3) Politykę kadrową.
- 4) Politykę medialną.
- 5) Opracowanie planów awaryjnych.
- 6) Wprowadzenie skutecznych mechanizmów kontroli wewnętrznej funkcjonalnej i instytucjonalnej.
- 7) Wprowadzenie zasad postępowania pracowników Banku (zasady dobrej praktyki bankowej).

Zarząd i Rada Nadzorcza otrzymuje informacje dotyczące ryzyka utraty reputacji w okresach półrocznych.

12. Ryzyko braku zgodności

Ryzyko braku zgodności – należy rozumieć jako ryzyko sankcji prawnych bądź regulaminowych, strat finansowych lub utraty dobrej reputacji, na jakie jest narażony Bank w wyniku nie stosowania się do przepisów prawa, ustaw, rozporządzeń bądź przyjętych przez Bank standardów i zasad postępowania.

Podstawowym celem zarządzania zgodnością i ryzykiem braku zgodności w Banku jest przeciwdziałanie wystąpieniu strat finansowych oraz ryzyka naruszenia dobrego imienia Banku lub któregośkolwiek z podmiotów współpracujących z Bankiem, a także przeciwdziałanie wystąpieniu innych zagrożeń, które mogą powstać w związku z naruszaniem przez pracowników norm prawnych lub etycznych. Polityka zarządzania zgodnością zmierza do uzyskania stanu, w którym wszelkie działania pracowników są zgodne z przyjętymi normami, politykami, przepisami wewnętrznymi i zewnętrznymi oraz standardami etycznymi.

Organizacja zarządzania zgodnością i ryzykiem braku zgodności obejmuje dwa poziomy:

- 1) Poziom strategiczny – obejmujący działania Zarządu i Rady Nadzorczej zmierzające do ustanowienia norm, polityk, przepisów wewnętrznych Banku, a także ustanowienie i monitorowanie skuteczności działania Wydziału Zarządzania ryzykiem operacyjnym oraz ryzykiem braku zgodności oraz innych komórek organizacyjnych, których zadaniem jest działanie w ich imieniu na rzecz legalności, przejrzystości i wiarygodności,
- 2) Poziom operacyjny – działania każdego pracownika na każdym szczeblu organizacyjnym Banku, opierające się na świadomości przyjętych wartości i przestrzeganiu zdefiniowanych przez Zarząd oraz Radę zasad legalności, przejrzystości i wiarygodności działań wpisanych w regulacje wewnętrzne.

Do najważniejszych zadań dotyczących poziomu strategicznego w procesie zarządzania zgodnością i ryzykiem braku zgodności należą w przypadku Rady Nadzorczej – sprawowanie nadzoru nad jego skutecznym funkcjonowaniem, zatwierdzanie Polityki zgodności i innych dokumentów odnoszących się do tego procesu oraz ocena jego efektywności. Zarząd odpowiada za opracowanie i wdrożenie Polityki zgodności, ustalenie struktury organizacyjnej kompetencji, odpowiedzialności i zadań w tym obszarze oraz podejmowanie środków naprawczych lub dyscyplinujących w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w stosowaniu Polityki. Funkcje jednostki zgodności powierzono Wydziałowi Zarządzania ryzykiem operacyjnym oraz ryzykiem braku zgodności. Wydział ten realizuje również funkcje zarządzania ryzykiem operacyjnym i przeciwdziałania praniu pieniędzy.

13. Ryzyko związane z bancassurance

Ryzyko związane z bancassurance – jest to ryzyko związane z oferowaniem ubezpieczeń przez Bank na podstawie umów zawartych pomiędzy bankiem a zakładem ubezpieczeń powiązane bezpośrednio z produktem bankowym oraz na niepowiązane bezpośrednio z produktem bankowym, a także ubezpieczeniowych produktów o charakterze inwestycyjnym lub oszczędnościowym.

W 2014 skala działalności w zakresie pośrednictwa ubezpieczeniowego pozostała niska. Ten obszar działalności nie stanowił istotnego źródła przychodów w działalności Banku. Bank w 2014 roku rozpoczął prace nad wdrożeniem postanowień Rekomendacji U KNF. Bank zakłada, iż od 01.04.2015 r. realizowany będzie model biznesowy, w którym Bank w procesie oferowania ubezpieczeń pełni rolę agenta/pośrednika ubezpieczeniowego na podstawie umowy podpisanej z zakładem ubezpieczeniowym. Bank nie oferuje produktów o charakterze ubezpieczeniowo-inwestycyjnym, w szczególności ubezpieczeń na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym.

Zestaw wskaźników i dane liczbowe dotyczące ryzyka

1. Podstawowe składniki bilansu i rachunku wyników (w tys. zł)

Lp.	Wyszczególnienie	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2014
Podstawowe składniki bilansu				
1	Suma bilansowa	524 504	547 925	623 514
2	Fundusze własne dla celów norm ostrożnościowych	41 605	43 652	46 709
3	Depozyty ogółem, w tym:	460 931	488 811	556 699
	- depozyty sektora finansowego	574	152	157
	- depozyty sektora niefinansowego, w tym:	420 029	446 375	485 395
	✓ depozyty osób prywatnych	361 203	386 512	414 625
	✓ depozyty pozostałych podmiotów niefinansowych	58 826	59 863	70 770
	- depozyty sektora budżetowego	40 328	42 284	71 147
4	Kredyty ogółem, w tym:	291 725	316 527	345 857
	- kredyty dla sektora niefinansowego, w tym:	250 527	277 803	309 806
	✓ kredyty dla osób prywatnych	57 962	65 754	74 432
	✓ kredyty dla pozostałych podmiotów niefinansowych	192 565	212 049	235 374
	- kredyty dla sektora budżetowego	41 198	38 724	36 051
5	Należności od sektora finansowego	125 644	101 027	138 524
6	Papiery wartościowe, w tym:	87 699	106 806	118 048
	- papiery Skarbu Państwa i NBP	81 697	101 080	111 177
Podstawowe składniki rachunku wyników				
7	Wynik finansowy brutto	5 746	4 566	5 383
8	Wynik finansowy netto	4 373	3 433	4 403
9	Wynik odsetkowy	17 308	14 942	18 884
10	Wynik z prowizji	4 663	4 397	4 572
11	Koszty działania	12 381	12 416	12 928
12	Saldo rezerw celowych na należności	- 2 853	- 1 217	- 4 503

2. Wskaźniki dotyczące ryzyka kredytowego

Lp.	Wskaźnik	Limit	31.12.2014	31.12.2013
Ryzyko kredytowe				
1	Udział kredytów (wg wart. nominalnej kapitału) w sumie bilansowej	n/d	55,47%	57,77%
2	Udział kredytów w depozytach SNF powiększonych o fundusze własne	n/d	65,00%	64,59%
3	Wskaźnik kredytów zagrożonych	14%	9,85%	11,89%
4	Wskaźnik kredytów przeterminowanych powyżej 3M	8%	3,49%	6,86%
Ryzyko koncentracji zaangażowań				
5	Udział największego zaangażowania wobec klienta lub grupy powiązanych klientów w kapitale uznanym	25%	23,97%	23,30%
6	Udział „dużych ekspozycji” (= > 10% kapitału uznanego) w ekspozycjach kredytowych ogółem	35%	29,00%	23,68%
7	Udział największego zaangażowania w pojedynczą branżę w ekspozycjach kredytowych ogółem	10%	4,88%	5,34%
8	Udział zaangażowań kapitałowych w sumie bilansowej	n/d	0,73%	0,69%
9	Udział certyfikatów inwestycyjnych FIZ w sumie bilansowej	n/d	0,35%	0,24%
Ryzyko detalicznych ekspozycji kredytowych (def. zgodnie z Rekomendacją T)				
10	Udział portfela kredytów detalicznych w obliżu kredytowym	10%	3,51%	3,83%
11	Wskaźnik kredytów zagrożonych portfela kredytów detalicznych	n/d	1,83%	2,15%
12	Wskaźnik kredytów detalicznych przeterminowanych > 90 dni	n/d	1,86%	2,25%
13	Wskaźnik kredytów detalicznych straconych	5%	1,83%	2,10%
Ryzyko ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie				
14	Udział ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie (EKZH) w ekspozycjach kredytowych ogółem	85%	69,00%	78,78%
15	Wskaźnik kredytów zagrożonych portfela kredytów zabezpieczonych hipotecznie (KZH)	n/d	13,00%	14,27%
16	Wskaźnik kredytów zagrożonych portfela KZH (detalicznych) dla osób prywatnych	8%	3,44%	5,11%
17	Wskaźnik kredytów KZH przeterminowanych > 90 dni	n/d	6,56%	8,06%
18	Wskaźnik pokrycia kredytów zagrożonych zabezpieczonych hipotecznie rezerwami	n/d	34,06%	22,50%
Ryzyko ekspozycji kredytowych na nieruchomości oraz zaangażowań długoterminowych				
19	Udział kredytów na nieruchomości w portfelu kredytowym ogółem	60%	50,68%	49,30%
20	Wskaźnik kredytów zagrożonych dla portfela kredytów na nieruchomości	n/d	12,77%	13,53%
21	Wskaźnik kredytów na nieruchomości o przeterminowaniu > 3M	n/d	2,59%	6,84%
22	Udział kredytów na nieruchomości powyżej 5 lat w portfelu kredytowym (zapadalność)	50%	39,52%	37,41%
23	Udział kredytów na nieruchomości powyżej 10 lat w portfelu kredytowym (zapadalność)	20%	17,09%	14,30%
24	Udział kredytów na nieruchomości powyżej 20 lat w portfelu kredytowym (zapadalność)	5%	1,10%	0,95%

3. Wskaźniki dotyczące ryzyka płynności

Lp.	Wskaźnik	Limit	31.12.2014	31.12.2013
1	Udział portfela kredytowego powiększonego o komercyjne papiery dłużne w „osadzie w depozytach” powiększonych o fundusze własne netto.	93,00%	78,08%	77,95%
2	Udział kredytów na nieruchomości razem w osadzie powiększonym o fundusze własne netto	50,00%	39,56%	38,34%
3	Udział zaangażowania kapitałowego w podmiotach finansowych w kapitale podstawowym Tier 1	10,00%	7,75%	8,17%
4	Udział aktywów płynnych w depozytach ogółem	12,00%	21,22%	19,71%
5	Udział aktywów płynnych w depozytach niestabilnych	60,00%	88,38%	95,71%
6	Wskaźnik płynności do 1 miesiąca (urealniony)	0,80	1,54	1,19
7	Wskaźnik płynności do 3 miesięcy (urealniony)	1,00	1,47	1,27
Nadzorcze miary płynności				
8	Luka płynności krótkoterminowej w tys. zł.	0,00	97 437,95	30 894,57
9	Współczynnik płynności krótkoterminowej	1,00	1,79	1,32
10	Współczynnik pokrycia aktywów niepłynnych funduszami własnymi	1,00	1,39	1,35
11	Współczynnik pokrycia aktywów niepłynnych i aktywów o ograniczonej płynności funduszami własnymi i środkami obcymi stabilnymi	1,00	1,40	1,39

* kredyty „bardzo duże” – suma depozytów jednego klienta, który łącznie zdeponował w Banku środki o wartości przekraczającej równowartość 500 000 EUR

4. Wskaźniki dotyczące ryzyka stopy procentowej

Lp.	Wskaźnik	Limit	31.12.2014	31.12.2013
1	Wskaźnik luki przeszacowania powyżej 1 roku do 3 lat w relacji do bilansowej wartości aktywów netto	3%	0,14%	0,3%
2	Wskaźnik luki przeszacowania powyżej 3 lat w relacji do bilansowej wartości aktywów netto	0,3%	0,00%	0,0%
3	Udział oszacowanej straty z tytułu ryzyka przeszacowania na skutek zmiany stóp procentowych o 200 pb (TWS) w relacji w funduszach własnych	5%	4,48%	2,4%
4	Udział oszacowanej straty z tytułu ryzyka bazowego (TWS) w relacji w funduszach własnych	4%	2,51%	2,4%
5	Udział zmiany wartości ekonomicznej kapitału na skutek zmian stóp procentowych o 200 pb w relacji w funduszach własnych	2%	1,69%	1,0%

5. Wskaźniki dotyczące ryzyka walutowego

Lp.	Wskaźnik	Limit	2014 rok	2013 rok
1	Skali działalności walutowej w odniesieniu do sumy bilansowej	5,00%	1,18%	1,03%
2	Maksymalna pozycja walutowa całkowita w odniesieniu do funduszy własnych	0,70%	0,27%	0,39%
3	Średni poziom pozycji walutowej całkowitej w 2014 r. w odniesieniu do funduszy własnych	0,35%	0,11%	0,11%

6. Wskaźniki dotyczące ryzyka operacyjnego

Lp.	Wskaźnik	Limit	31.12.2014	31.12.2013
1	Apetyt na ryzyko operacyjne (straty brutto) w odniesieniu do wymogu kapitałowego	80%	0,41%	3,49%
2	Apetyt na ryzyko operacyjne (straty netto) w odniesieniu do wymogu kapitałowego	40%	0,14%	1,74%

7. Wskaźniki dotyczące adekwatności kapitałowej

Lp.	Wskaźnik	Limit	31.12.2014	31.12.2013
1	Udział funduszy podstawowych w funduszach własnych	80%	88,43%	88,13%
2	Udział funduszy uzupełniających w funduszach własnych	20%	11,57%	11,87%
3	Udział kapitału Tier II w kapitale Tier I	1/3 kapitału Tier 1	13,08%	13,47%
4	Współczynnik kapitału podstawowego Tier I	4,5%	11,97%	10,31%
5	Współczynnik kapitału Tier I	6%	11,97%	10,31%
6	Łączny współczynnik kapitałowy	8%	13,54%	11,70%
7	Wewnętrzny współczynnik kapitałowy	9,6%	12,76%	11,01%
8	Wskaźnik dźwigni	5,5%	6,17%	6,61%

Bank ujawnia informacje na temat funduszy własnych na zasadzie indywidualnej w okresie przejściowym [w tys. zł].

Kapitał podstawowy Tier I: instrumenty i kapitały rezerwowe		(A) KWOTA W DNIU UJAWNIENA	(B) ODNIESIENIE DO ARTYKUŁU ROZPORZĄDZENIA (UE) NR 575/ 2013	(C) KWOTY UJĘTE PRZED PRZYJĘCIEM ROZPORZĄDZENIA (UE) NR 575/2013 LUB KWOTA REZYDUALNA OKREŚLONA W ROZPORZĄDZENIU (UE) NR 575/2013
1	Instrumenty kapitałowe i powiązane azio emisyjne		art. 26 ust. 1, art. 27, 28 i 29, wykaz EUNB, o którym mowa w art. 26 ust. 3	
	W tym: instrument typu 1		wykaz EUNB, o którym mowa w art. 26 ust. 3	
	W tym: instrument typu 2		wykaz EUNB, o którym mowa w art. 26 ust. 3	
	W tym: instrument typu 3		wykaz EUNB, o którym mowa w art. 26 ust. 3	
2	Zyski zatrzymane		art. 26 ust.1 lit. c)	
3	Skumulowane inne całkowite dochody (i pozostałe kapitały rezerwowe, z uwzględnieniem niezrealizowanych zysków i strat zgodnie z mającymi zastosowanie standardami rachunkowości)	38 376	art. 26 ust 1	38 376
3a	Fundusze ogólne ryzyka bankowego	2 500	art. 26 ust 1 lit. f)	2 500
4	Kwota kwalifikujących się pozycji, o których mowa w art. 484 ust. 3, i powiązane azio emisyjne przeznaczone do wycofania z kapitału podstawowego Tier I	1 138	art. 486 ust 2	
	Zastrzyki kapitałowe ze strony sektora publicznego, podlegające zasadzie praw nabytych do dnia 1 stycznia 2018r.		art. 483 ust 2	
5	Udziały mniejszości (kwota dopuszczona w skonsolidowanym kapitale podstawowym Tier I)	0	art. 84, 479, 480	
5a	Niezależnie zweryfikowane zyski z bieżącego okresu po odliczeniu wszelkich możliwych do przewidzenia obciążeń lub dywidend		art. 26 ust. 2	
6	Kapitał podstawowy Tier I przed korektami regulacyjnymi	42 014		40 876
Kapitał podstawowy Tier I: korekty regulacyjne				
7	Dodatkowe korekty wartości (kwota ujemna)		art. 34, 105	
8	Wartości niematerialne i prawne (po odliczeniu powiązanej rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego) (kwota ujemna)	-318	art. 36 ust. 1 lit. b), art.37, art. 472 ust. 4t	- 318
9	Zbiór pusty w EU			

10	Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oparte na przyszłej rentowności z wyłączeniem aktywów wynikających z różnic przejściowych (po odliczeniu powiązanej rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego w przypadku spełnienia warunków określonych w art. 38 ust. 3) (kwota ujemna)		art. 36 ust. 1 lit. c), art.38, art. 472 ust. 5	
11	Kapitały rezerwowe odzwierciedlające wartość godziwą związane z zyskami lub stratami z tytułu instrumentów zabezpieczających przepływy pieniężne		art. 33 lit. a)	
12	Kwoty ujemne będące wynikiem obliczeń kwot oczekiwanej straty		art. 36 ust. 1 lit. d), art. 40, 159, art. 472 ust. 6	
13	Każdy wzrost kapitału własnego z tytułu aktywów sekurytyzowanych (kwota ujemna)		art. 32 ust. 1	
14	Zyski lub straty z tytułu zobowiązań, wycenione według wartości godziwej, które wynikają ze zmian zdolności kredytowej instytucji		art. 33 lit. b)	
15	Aktywa funduszu emerytalnego ze zdefiniowanymi świadczeniami (kwota ujemna)		art. 36 ust. 1 lit. e), art. 41, art. 472 ust. 7	
16	Posiadane przez instytucję bezpośrednie i pośrednie udziały kapitałowe w instrumentach własnych w kapitale podstawowym Tier I (kwota ujemna)		art. 36 ust. 1 lit. f), art. 42, art. 472 ust. 8	
17	Udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli podmioty te mają z instytucją krzyżowe powiązania kapitałowe mające na celu sztuczne zawyżanie funduszy własnych instytucji (kwota ujemna)		art. 36 ust. 1 lit. g), art. 44, art. 472 ust. 9	
18	Posiadane przez instytucję bezpośrednie i pośrednie udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja nie dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota przekraczająca próg 10 % oraz po odliczeniu kwalifikowalnych pozycji krótkich) (kwota ujemna)		art. 36 ust. 1 lit. h), art. 43, 45, 46, art. 49 ust. 2 i 3, art. 79, art. 472 ust. 10	
19	Posiadane przez instytucję bezpośrednio, pośrednio i syntetyczne udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota przekraczająca próg 10 % oraz po odliczeniu kwalifikowalnych pozycji krótkich) (kwota ujemna)		art. 36 ust. 1 lit. i), art. 43, 45, 47, art. 48 ust. 1 lit. b), art. 49 ust. 1-3, art. 79, 470, art. 472 ust. 11	
20	Zbiór pusty w UE			
20a	Kwota ekspozycji następujących pozycji kwalifikujących się do wagi ryzyka równej 1 250 %, jeżeli instytucja decyduje się na wariant odliczenia		art. 36 ust. 1 lit. k)	
20b	w tym: znaczne pakiety akcji poza sektorem finansowym (kwota ujemna)		art. 36 ust. 1 lit. k) ppkt (i), art. 89-91	
20c	w tym: pozycje sekurytyzacyjne (kwota ujemna)		art. 36 ust. 1 lit. k) ppkt (ii), art. 243 ust. 1 lit. b), art. 244 ust. 1 lit. b) art. 258	
20d	w tym: dostawy instrumentów z późniejszym terminem rozliczenia (kwota ujemna)		art. 36 ust. 1 lit. k) ppkt (iii), art. 379 ust. 3	
21	Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynikające z różnic przejściowych (kwota przekraczająca próg 10 %, po odliczeniu powiązanej rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego w przypadku spełnienia warunków określonych w art. 38 ust. 3) (kwota ujemna)		art. 36 ust. 1 lit. c), art. 38, art. 48 ust. 1 lit. a), art. 470, art. 472 ust. 5	
22	Kwota przekraczająca próg 15 % (kwota ujemna)		art. 48 ust. 1	

23	w tym: posiadane przez instytucję bezpośrednio i pośrednio instrumenty w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w te podmioty		art. 36 ust. 1 lit. i), art. 48 ust. 1 lit. b), art. 470, art. 472 ust. 11	
24	Zbiór pustych w UE			
25	w tym: aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynikające z różnic przejściowych		art. 36 ust. 1 lit. c), art. 38, art. 48 ust. 1 lit. a), art. 470, art. 472 ust. 5	
25a	Straty za bieżący rok obrotowy (kwota ujemna)		art. 36 ust. 1 lit. a), art. 472 ust. 3)	
25b	Możliwe do przewidzenia obciążenia podatkowe związane z pozycjami kapitału podstawowego Tier I (kwota ujemna)		art. 36 ust. 1 lit. l)	
26	Korekty regulacyjne stosowane w odniesieniu do kapitału podstawowego Tier I pod względem kwot ujętych przed przyjęciem CRR.			
26a	Korekty regulacyjne dotyczące niezrealizowanych zysków i strat zgodnie z art. 467 i 468;	- 390		-45
	w tym: ...filtr dla niezrealizowanej straty 1	4	art. 467	4
	w tym: ...filtr dla niezrealizowanej straty 2		art. 467	
	w tym fundusz z aktualizacji wyceny majątku trwałego	- 345	art. 468	
	w tym: ...filtr dla niezrealizowanego zysku 2	-49	art. 468	-49
26b	Kwota, którą należy odjąć od lub dodać do kwoty kapitału podstawowego Tier I w odniesieniu do dodatkowych filtrów i odliczeń wymaganych przed przyjęciem CRR		art. 481	
	w tym: ...		art. 481	
27	Kwalifikowalne odliczenia od pozycji w kapitale dodatkowym Tier I, które przekraczają wartość kapitału dodatkowego Tier I instytucji (kwota ujemna)		art. 36 ust. 1 lit. j)	
28	Całkowite korekty regulacyjne w kapitale podstawowym Tier I	- 708		-363
29	Kapitał podstawowy Tier I	41 306		40 513
Kapitał dodatkowy Tier I: Instrumenty				
30	Instrumenty kapitałowe i powiązane akcje emisyjne		art. 51, 52	
31	w tym: zaklasyfikowane jako kapitał własny zgodnie z mającymi zastosowanie standardami rachunkowości			
32	w tym: zaklasyfikowane jako zobowiązania zgodnie z mającymi zastosowanie standardami rachunkowości			
33	Kwota kwalifikujących się pozycji, o których mowa w art. 484 ust. 4, i powiązane akcje emisyjne przeznaczone do wycofania z kapitału dodatkowego Tier I		art. 486 ust. 3	
	Zastrzyki kapitałowe ze strony sektora publicznego, podlegające zasadzie praw nabytych do dnia 1 stycznia 2018 r.		art. 483 ust. 3	
34	Kwalifikujący się kapitał Tier I uwzględniony w skonsolidowanym kapitale dodatkowym Tier I (w tym udziały mniejszości nieuwzględnione w wierszu 5) wyemitowany przez jednostki		art. 85, 86, 480	

	zależne i będący w posiadaniu stron trzecich			
35	w tym: przeznaczone do wycofania instrumenty wyemitowane przez jednostki zależne		art. 486 ust. 3	
36	Kapitał dodatkowy Tier I przed korektami regulacyjnymi	0		0
Kapitał dodatkowy Tier I: korekty regulacyjne				
37	Posiadane przez instytucję bezpośrednie i pośrednie udziały kapitałowe we własnych instrumentach dodatkowych w kapitale Tier I (kwota ujemna)		art. 52 ust. 1 lit. b), art. 56 lit. a), art. 57, art. 475 ust. 2	
38	Udziały kapitałowe we własnych instrumentach dodatkowych w kapitale Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli podmioty te mają z instytucją krzyżowe powiązania kapitałowe mające na celu sztuczne zawyżanie funduszy własnych instytucji (kwota ujemna)		art. 56 lit. b), art. 58 i art. 475 ust. 3	
39	Bezpośrednie i pośrednie udziały kapitałowe we własnych instrumentach dodatkowych w kapitale Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja nie dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota przekraczająca próg 10 % oraz po odliczeniu kwalifikowalnych pozycji krótkich) (kwota ujemna)		art. 56 lit. c), art. 59, 60, 79, art. 475 ust. 4	
40	Posiadane przez instytucję bezpośrednie i pośrednie udziały kapitałowe we własnych instrumentach dodatkowych w kapitale Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota przekraczająca próg 10 % oraz po odliczeniu kwalifikowalnych pozycji krótkich) (kwota ujemna)		art. 56 lit. d), art. 59, 79, art. 475 ust. 4	
41	Korekty regulacyjne stosowane w odniesieniu do kapitału dodatkowego Tier I pod względem kwot ujętych przed przyjęciem CRR oraz kwot ujętych w okresie przejściowym przeznaczonych do wycofania zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 575/2013 (tj. kwoty rezydualne określone w CRR)			
41a	Kwoty rezydualne odliczane od kapitału dodatkowego Tier I w odniesieniu do odliczeń od kapitału podstawowego Tier I w okresie przejściowym zgodnie z art. 472 rozporządzenia (UE) nr 575/2013		art. 472, art. 472 ust. 3 lit. a), art. 472 ust. 4, art. 472 ust. 6, art. 472 ust. 8 lit. a), art. 472 ust. 9, art. 472 ust. 10 lit. a), art. 472 ust. 11 lit. a)	
	W tym pozycje, które należy wyszczególnić, np. istotne straty netto w bieżącym okresie, wartości niematerialne i prawne, brak rezerw na pokrycie oczekiwanych strat itd.			
41b	Kwoty rezydualne odliczane od kapitału dodatkowego Tier I w odniesieniu do odliczeń od kapitału podstawowego Tier II w okresie przejściowym zgodnie z art. 475 rozporządzenia (UE) nr 575/2013. W tym pozycje, które należy wyszczególnić, np. krzyżowe powiązania kapitałowe w instrumentach w kapitale Tier II, bezpośrednie udziały kapitałowe w nieistotnych inwestycjach w kapitał innych podmiotów sektora finansowego itd.		art. 477, art. 477 ust. 3, art. 477 ust. 4 lit. a)	
41c	Kwota, którą należy odjąć od lub dodać do kwoty kapitału dodatkowego Tier I w odniesieniu do dodatkowych filtrów i odliczeń wymaganych przed przyjęciem CRR		art. 467, 468, 481	
	w tym: ...możliwe filtry dla niezrealizowanych strat		art. 467	
	w tym: ...możliwe filtry dla niezrealizowanych zysków		art. 468	
	w tym: ...		art. 481	
42	Kwalifikowalne odliczenia od pozycji w kapitale Tier II, które przekraczają wartość kapitału		art. 56 lit. e)	

	Tier II instytucji (kwota ujemna)			
43	Calkowite korekty regulacyjne w kapitale dodatkowym Tier I	0		
44	Kapitał dodatkowy Tier I	0		
45	Kapitał Tier I (kapitał Tier I = kapitał podstawowy Tier I + kapitał dodatkowy Tier I)	41 306		40 513
Kapitał Tier II: Instrumenty i rezerwy				
46	Instrumenty kapitałowe i powiązane azio emisyjne	3 038	art. 62, 63	3 038
47	Kwota kwalifikujących się pozycji, o których mowa w art. 484 ust. 5, i powiązane azio emisyjne przeznaczone do wycofania z kapitału Tier II		art. 486 ust. 4	
	Zastrzyki kapitałowe ze strony sektora publicznego, podlegające zasadzie praw nabytych do dnia 1 stycznia 2018 r.		art. 483 ust. 4	
48	Kwalifikujące się instrumenty funduszy własnych uwzględnione w skonsolidowanym kapitale Tier II (w tym udziały mniejszości i instrumenty dodatkowe w kapitale Tier I nieuwzględnione w wierszach 5 lub 34) wyemitowane przez jednostki zależne i będące w posiadaniu stron trzecich		art. 87, 88, 480	
49	w tym: przeznaczone do wycofania instrumenty wyemitowane przez jednostki zależne		art. 486 ust. 4	
50	Korekty z tytułu ryzyka kredytowego	2 365	art. 62 lit. c) i d)	2 365
51	Kapitał Tier II przed korektami regulacyjnymi	5 403		5 403
Kapitał Tier II: korekty regulacyjne				
52	Posiadane przez instytucję bezpośrednie i pośrednie udziały kapitałowe w instrumentach własnych w kapitale Tier II i pożyczki podporządkowane (kwota ujemna)		art. 63 lit. b) ppkt (i), art. 66 lit. a), art. 67, art. 477 ust. 2	
53	Udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale Tier II i pożyczki podporządkowane podmiotów sektora finansowego, jeżeli podmioty te mają z instytucją krzyżowe powiązania kapitałowe mające na celu sztuczne zawyżanie funduszy własnych instytucji (kwota ujemna)		art. 66 lit. b), art. 68 i art. 477 ust. 3	
54	Bezpośrednie i pośrednie udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale Tier II i pożyczki podporządkowane podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja nie dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota przekraczająca próg 10 % oraz po odliczeniu kwalifikowalnych pozycji krótkich) (kwota ujemna)		art. 66 lit. c), art. 69, 70, 79, art. 477 ust. 4	
54a	w tym: nowe udziały kapitałowe niebędące przedmiotem uzgodnień dotyczących okresu przejściowego			
54b	w tym udziały kapitałowe istniejące przed dniem 1 stycznia 2013 r. i będące przedmiotem uzgodnień dotyczących okresu przejściowego			

55	Posiadane przez instytucję bezpośrednie i pośrednie udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale Tier II i pożyczki podporządkowane podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (po odliczeniu kwalifikowalnych pozycji krótkich) (kwota ujemna)		art. 66 lit. d), art. 69, 79, art. 477 ust. 4	
56	Korekty regulacyjne stosowane w odniesieniu do kapitału Tier II pod względem kwot ujętych przed przyjęciem CRR oraz kwot ujętych w okresie przejściowym, przeznaczonych do wycofania zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 575/2013 (tj. kwoty rezydualne określone w CRR)			
56a	Kwoty rezydualne odliczane od kapitału Tier II w odniesieniu do odliczeń od kapitału podstawowego Tier I w okresie przejściowym zgodnie z art. 472 rozporządzenia (UE) nr 575/2013		art. 472, art. 472 ust. 3 lit. a), art. 472 ust. 4, art. 472 ust. 6, art. 472 ust. 8 lit. a), art. 472 ust. 9, art. 472 ust. 10 lit. a), art. 472 ust. 11 lit. a)	
	W tym pozycje, które należy wyszczególnić, np. istotne straty netto w bieżącym okresie, wartości niematerialne i prawne, brak rezerw na pokrycie oczekiwanych strat itd.			
56b	Kwoty rezydualne odliczane od kapitału Tier II w odniesieniu do odliczeń od kapitału dodatkowego Tier I w okresie przejściowym zgodnie z art. 475 rozporządzenia (UE) nr 575/2013.		art. 475, art. 475 ust. 2 lit. a), art. 475 ust. 3, art. 475 ust. 4 lit. a)	
	W tym pozycje, które należy wyszczególnić, np. krzyżowe powiązania kapitałowe w dodatkowych instrumentach w kapitale Tier I, bezpośrednie udziały kapitałowe w nieistotnych inwestycjach dokonywanych w kapitał innych podmiotów sektora finansowego itd.			
56c	Kwota, którą należy odjąć od lub dodać do kwoty kapitału Tier II w odniesieniu do dodatkowych filtrów i odliczeń wymaganych przed przyjęciem CRR		art. 467, 468, 481	
	w tym: ...możliwe filtry dla niezrealizowanych strat		art. 467	
	w tym: ...możliwe filtry dla niezrealizowanych zysków		art. 468	
	w tym: ...		art. 481	
57	Całkowite korekty regulacyjne w kapitale Tier II	0		
58	Kapitał Tier II	5 403		5 403
59	Łączny kapitał (łączny kapitał = kapitał Tier I + kapitał Tier II)	46 709		45 916
59a	Aktywa ważone ryzykiem pod względem kwot ujętych przed przyjęciem CRR oraz kwot ujętych w okresie przejściowym, przeznaczonych do wycofania zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 575/2013 (tj. kwoty rezydualne określone w CRR)			
	w tym: pozycje nieodliczone od kapitału podstawowego Tier I (kwoty rezydualne określone w rozporządzeniu (UE) nr 575/2013) (pozycje, które należy wyszczególnić, np. aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oparte na przyszłej rentowności po odliczeniu powiązanej rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego, pośrednie udziały kapitałowe w instrumentach własnych w kapitale podstawowym Tier I itd.)		art. 472, art. 472 ust. 5, art. 472 ust. 8 lit. b), art. 472 ust. 10 lit. b), art. 472 ust. 11 lit. b)	

	w tym: pozycje nieodliczone od kapitału dodatkowego Tier I (kwoty rezydualne określone w rozporządzeniu (UE) nr 575/2013) (pozycje, które należy wyszczególnić, np. krzyżowe powiązania kapitałowe w instrumentach w kapitale Tier II, bezpośrednie udziały kapitałowe w nieistotnych inwestycjach w kapitał innych podmiotów sektora finansowego itd.)		art. 475, art. 475 ust. 2 lit. b), art. 475 ust. 2 lit. c), art. 475 ust. 4 lit. b)	
	w tym: pozycje nieodliczone od kapitału Tier II (kwoty rezydualne określone w rozporządzeniu (UE) nr 575/2013) (pozycje, które należy wyszczególnić, np. pośrednie udziały kapitałowe w instrumentach własnych w kapitale Tier II, pośrednie udziały kapitałowe w nieistotnych inwestycjach w kapitał innych podmiotów sektora finansowego, pośrednie udziały kapitałowe w istotnych inwestycjach w kapitał innych podmiotów sektora finansowego itd.)		art. 477, art. 477 ust. 2 lit. b), art. 477 ust. 2 lit. c), art. 477 ust. 4 lit. b)	
60	Aktywa ważne ryzykiem razem			
Współczynniki i bufory kapitałowe				
61	Kapitał podstawowy Tier I (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)		art. 92 ust. 2 lit. a), art. 465	
62	Kapitał Tier I (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)		art. 92 ust. 2 lit. b), art. 465	
63	Łączny kapitał (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)		art. 92 ust. 2 lit. c)	
64	Wymóg bufora dla poszczególnych instytucji (wymóg dotyczący kapitału podstawowego Tier I zgodnie z art. 92 ust. 1 lit. a) powiększony o wymogi utrzymywania bufora zabezpieczającego i antycyklicznego, jak również bufor ryzyka systemowego oraz bufor instytucji o znaczeniu systemowym (bufor globalnych instytucji o znaczeniu systemowym lub bufor innych instytucji o znaczeniu systemowym) wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)		dyrektywa w sprawie wymogów kapitałowych, art. 128, 129, 130	
65	w tym: wymóg utrzymywania bufora zabezpieczającego			
66	w tym: wymóg utrzymywania bufora antycyklicznego			
67	w tym: wymóg utrzymywania bufora ryzyka systemowego			
67a	w tym: bufor globalnych instytucji o znaczeniu systemowym lub bufor innych instytucji o znaczeniu systemowym		dyrektywa w sprawie wymogów kapitałowych, art. 131	
68	Kapitał podstawowy Tier I dostępny w celu pokrycia buforów (wyrażony jako odsetek łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko)		dyrektywa w sprawie wymogów kapitałowych, art. 128	
69	[nieistotne w przepisach unijnych]			
70	[nieistotne w przepisach unijnych]			
71	[nieistotne w przepisach unijnych]			
Współczynniki i bufory kapitałowe				
72	Bezpośrednie i pośrednie udziały kapitałowe podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja nie dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota poniżej progu 10 % oraz po odliczeniu kwalifikowalnych pozycji krótkich)		art. 36 ust. 1 lit. h), art. 45, 46, art. 472 ust. 10, art. 56 lit. c), art. 59, 60, art. 475 ust. 4, art. 66 lit. c), art. 69, 70, art. 477 ust. 4	
73	Posiadane przez instytucję bezpośrednie i pośrednie udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota poniżej progu 10 % oraz po odliczeniu kwalifikowalnych pozycji krótkich)		art. 36 ust. 1 lit. i), art. 45, 48, 470, art. 472 ust. 11	

74	Zbiór pusty w UE			
75	Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynikające z różnic przejściowych (kwota poniżej progu 10 %, po odliczeniu powiązanej rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego w przypadku spełnienia warunków określonych w art. 38 ust. 3)		art. 36 ust. 1 lit. c), art. 38, 48, 470, art. 472 ust. 5	
Pułapy stosowane do uwzględniania rezerw w kapitale Tier II				
76	Korekty z tytułu ryzyka kredytowego uwzględnione w kapitale Tier II w odniesieniu do ekspozycji objętych metodą standardową (przed zastosowaniem pułapu)	2 365	art. 62	2 365
77	Pułap uwzględniania korekt z tytułu ryzyka kredytowego w kapitale Tier II zgodnie z metodą standardową		art. 62	
78	Korekty z tytułu ryzyka kredytowego uwzględnione w kapitale Tier II w odniesieniu do ekspozycji objętych metodą wewnętrznych ratingów (przed zastosowaniem pułapu)		art. 62	
79	Pułap uwzględniania korekt z tytułu ryzyka kredytowego w kapitale Tier II zgodnie z metodą wewnętrznych ratingów		art. 62	
Instrumenty kapitałowe będące przedmiotem ustaleń dotyczących wycofania (mających zastosowanie wyłącznie od dnia 1 stycznia 2013 r. do dnia 1 stycznia 2022 r.)				
80	Bieżący pułap w odniesieniu do instrumentów w kapitale podstawowym Tier I będących przedmiotem ustaleń dotyczących wycofania	1 138	art. 484 ust. 3, art. 486 ust. 2 i 5	0
81	Kwota wyłączona z kapitału podstawowego Tier I ze względu na pułap (nadwyżka ponad pułap po upływie terminów wykupu i zapadalności)		art. 484 ust. 3, art. 486 ust. 2 i 5	
82	Bieżący pułap w odniesieniu do instrumentów dodatkowych w kapitale Tier I będących przedmiotem ustaleń dotyczących wycofania		art. 484 ust. 4, art. 486 ust. 3 i 5	
83	Kwota wyłączona z kapitału dodatkowego Tier I ze względu na pułap (nadwyżka ponad pułap po upływie terminów wykupu i zapadalności)		art. 484 ust. 4, art. 486 ust. 3 i 5	
84	Bieżący pułap w odniesieniu do instrumentów w kapitale Tier II będących przedmiotem ustaleń dotyczących wycofania		art. 484 ust. 5, art. 486 ust. 4 i 5	
85	Kwota wyłączona z kapitału Tier II ze względu na pułap (nadwyżka ponad pułap po upływie terminów wykupu i zapadalności)		art. 484 ust. 5, art. 486 ust. 4 i 5	

Oświadczenie Zarządu

Zarząd Banku w związku z art. 435 ust. 1 pkt e. Rozporządzenia UE CRR oświadcza, że stosowane systemy zarządzania ryzykiem są odpowiednie z punktu widzenia profilu ryzyka i strategii działania Banku.

Zatwierdzono na posiedzeniu Zarządu Banku
w dniu 09.04.2015